Výroční zpráva

o činnosti a hospodaření za rok 2016

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2016

Stanovisko Dozorčí rady Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. projednala tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora dne 26. 4. 2017.

Stanovisko Rady Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. schválila tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora dne 17. 5. 2017.

V Praze dne 21. 4. 2017.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

1 — Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách 5

2 — Informace o změnách zřizovací listiny 9

3 — Hodnocení hlavní činnosti 11

4 — Hodnocení další a jiné činnosti 33

5 — Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce 35

6 — Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj 37

7 — Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště 39

8 — Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí 41

9 — Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů 43

10 — Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím 45

Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2015 47

1 — Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a — Složení orgánů Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

Ředitel Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.

Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

Interní členové:
JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. — předsedkyně do 24. 2. 2016.
JUDr. Jan Malíř, Ph.D. — předseda od 25. 2. 2016.
Doc. JUDr. František Cvrček, CSc. — místopředseda
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.

Externí členové:
prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc. (Ústav štátu a práva SAV v Bratislavě)
prof. JUDr. Jozef Suchoža DrSc. (Právnická fakulta UPJŠ v Košicích)
doc. JUDr. Lenka Pítrová, CSc. (Právnická fakulta UK v Praze)

Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:
PhDr. Jiří Beneš (Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.) — předseda
PhDr. Jarmila Čermáková (Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.) — místopředsedkyně
Ing. Petr Bobák, CSc. (Akademická rada AV ČR)
prof. JUDr. Zdeňka Gregorová, CSc. (Právnická fakulta MU v Brně)
JUDr. Michal Švorc (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR).

Sídlo Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. na Národní třídě v Praze. (Foto © Zdeněk Matyásko, Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.)

b — Změny ve složení orgánů Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. a jejich činnost

Ředitel Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

Na pozici ředitele nedošlo v roce 2016 ke změně.

Ředitel jako statutární orgán veřejné výzkumné instituce vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů, a jinými právními předpisy. Na základě Organizačního řádu Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. řídil také agendu vypracovávání vědeckých posudků a ediční činnosti ústavu.

Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

V roce 2016 nedošlo ve složení Rady k žádným změnám.

V roce 2016 se konala čtyři řádná zasedání Rady, a to ve dnech 25. 2., 26. 5., 13. 10. a 1. 12. 2016. V mezidobí mezi zasedáními Rada rovněž jednala o naléhavých otázkách procedurou per rollam, takto přijatá usnesení byla schvalována vždy na nejbližším řádném zasedání Rady.

Na prvním zasedání Rady v roce 2016 rezignovala JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D. z důvodů pracovního vytížení na funkci předsedkyně Rady. V následné tajné volbě byl novým předsedou Rady do konce funkčního období zvolen JUDr. Jan Malíř, Ph.D. Na témže únorovém zasedání Rada rovněž projednala a schválila rozpočet Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. na rok 2016. Dalším předmětem jednání Rady byla informace ředitele ústavu o výsledcích hodnocení ústavu za léta 2010-2014 obsažených v závěrečné zprávě hodnotící komise, revidované na základě připomínek uplatněných ústavem, které byly akceptovány Koordinační radou hodnocení AV ČR. Pozitivně Rada přijala závěr podpořit zejména internacionalizaci výzkumu prováděného ústavem, a to mj. formou podpory výjezdů pracovníků ústavu do zahraničí i zvaním významných zahraničních kapacit na půdu ústavu.

Na květnovém zasedání Rada zejména projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření ÚSP AV ČR, v. v. i., za rok 2015, včetně účetní závěrky a zprávy auditora o ověření účetní závěrky.

Na říjnovém zasedání Rada projednala informaci ředitele ústavu o navýšení rozpočtu ústavu cca o 1 mil Kč, a to, v návaznosti na výsledky hodnocení ústavu, na podporu mobility pracovníků (zahraniční cesty a stáže), rozvoje vědecké infrastruktury (ná-

kup přístupů k zahraničním databázím) a za účelem personálního rozvoje.

Na prosincovém zasedání projednala Rada mj. návrh rozpočtu ústavu na rok 2017, vzala na vědomí přehled o stanoviscích zpracovaných ústavem v roce 2016 a informaci o realizaci povinnosti zveřejňování smluv v Registru smluv, kterou bude za ústav naplňovat hospodářská správa. V různém byla rovněž diskutována otázka případné změny názvu ústavu, v níž neformálně převážil mezi členy Rady názor ponechat současný název.

Pravidelnou součástí výše uvedených zasedání Rady v průběhu roku 2016 bylo projednávání zpráv o vývoji hospodaření ústavu, informací o výzkumné činnosti ústavu, včetně informací o průběhu plnění grantových a jiných projektů, o pořádání vědeckých akcí (mezinárodní konference, sympozia, workshopy, doktorské workshopy), projednávání návrhů výzkumných projektů překládaných institucím pro podporu výzkumu, vývoje a inovací (v roce 2016 šlo zejména o Grantovou agenturu České republiky, Technologickou agenturu České republiky a Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy v rámci Operačního programu výzkum vývoj, vzdělávání a v rámci programu INTER-Excellence, podprogramu — INTER-COST) a projednávání plnění smluv o spolupráci a schvalování nových smluv o spolupráci (např. s Ústavem českého národního korpusu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, na jejímž základě budou do Českého národního korpusu předávána lingvistická data shromážděná v rámci výzkumu právního jazyka).

Jelikož funkční období Rady ve výše uvedeném složení končí dne 25. ledna 2017, konalo se dne 8. prosince 2016 volební shromáždění výzkumných pracovníků Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., na kterém byli tajným hlasováním zvoleni noví členové Rady pro funkční období od 26. ledna 2017 do 25. ledna 2022.

Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.:

V roce 2016 se složení Dozorčí rady nezměnilo.

V roce 2016 se konala dvě zasedání Dozorčí rady, a to ve dnech 27. 4. 2016 a 25. 11. 2016. Obou jednání Dozorčí rady se jako hosté účastnili ředitel ústavu Dr. Matejka a vedoucí hospodářské správy Ing. Stárek, dubnového zasedání se rovněž účastnil jako host Dr. Bárta.

Na prvním zasedání Dozorčí rada projednala a schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření ÚSP AV ČR, v. v. i. za rok 2016 a zprávu o své činnosti za rok 2015, projednala a vzala na vědomí zprávu auditora o ověření účetní závěrky za rok 2015 a projednala a vzala se souhlasem na vědomí rozpočet ÚSP AV ČR, v. v. i., na rok 2016. Dále Dozorčí rada provedla hodnocení manažerských schopností ředitelů ústavu Dr. Bárty (do 10. 6. 2015) a současného ředitele Dr. Matejky (oba nebyli u projednání tohoto bodu přítomni). V rámci projednávání rozpočtu Dozorčí rada vyslechla informaci ředitele ústavu o záměru uskutečňovat kromě základního výzkumu rovněž aplikovaný výzkum formou projektů podporovaných Technologickou agenturou ČR, přičemž v roce 2016 ústav uspěl se dvěma projekty z oblasti pracovního práva, a dále informaci ředitele ústavu o plnění pachtovní smlouvy na pronájem nebytových prostor v přízemí budovy ústavu.

Na druhém zasedání Dozorčí rada projednala průběžnou zprávu o hospodaření ÚSP AV ČR, v. v. i. a vzala ji na vědomí. V rámci tohoto projednávání vyslechla Dozorčí rada informaci o přidělené dotaci z AV ČR na rekonstrukci knihovny, která proběhne v roce 2017. Dozorčí rada dále určila auditora k ověření účetní závěrky za rok 2016.

2 — Informace o změnách zřizovací listiny

V roce 2016 nedošlo ve zřizovací listině Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., k žádným změnám.

3 — Hodnocení hlavní činnosti

Předmětem hlavní činnosti Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. (dále „ÚSP AV ČR“) podle zřizovací listiny je vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky. Hlavní směry výzkumné činnosti vyplývají z vědecké koncepce ÚSP AV ČR.

Výzkumná činnost ÚSP AV ČR byla v roce 2016 organizačně strukturována do tří vědeckých oddělení — Oddělení teorie práva a právní filosofie, Oddělení soukromého práva a Oddělení veřejného práva. V souladu s trendem posledních let, kdy realizovaný výzkum, zejména při řešení grantových a jiných projektů, nabývá stále více multidisciplinární podobu, byly od 1. ledna 2016 na základě Organizačního řádu organizačním opatřením ředitele a se souhlasem Rady ústavu formálně ustaveny tři výzkumné jednotky, a to Kabinet zdravotnického práva a bioetiky, Centre for Law and Public Affairs (CeLAPA) a Centrum pro výzkum právního jazyka, které již v předchozích letech působily jako neformalizované výzkumné platformy napříč vědeckými odděleními. V roce 2016 tak pokračoval proces transformace organizačního uspořádání výkonu výzkumné činnosti v ústavu, kdy vědecká oddělení plní více funkci administrativních útvarů zejména pro potřeby personální a pracovněprávní, zatímco výzkumná činnost má multidisciplinární podobu a probíhá napříč právními obory, a tedy i napříč tematickými obory charakterizujícími jednotlivá vědecká oddělení.

1. — Charakteristika výzkumné činnosti

Výzkum v oblasti teorie práva a právní filosofie

Výzkumná činnost v oborech právní teorie a právní filozofie se v roce 2016 realizovala v rámci obecných tematických okruhů řešených primárně na oddělení teorie práva a právní filosofie, které tvoří páteř výzkumné činnosti a zahrnují zejména témata obecné teorie práva, jurispriudence, teorie lidských práv a teorie legislativy, zejména její kvantitativní a kvalitativní analýzy. Dále se v rámci oddělení realizoval rovněž právně historický výzkum zaměřený v roce výročí úmrtí císaře a krále Karla IV. na aspekty spojené s touto osobností a výzkum v oboru islámského práva.

Druhým rokem byly zkoumány teoretické otázky ústavního soudnictví zaměřené na analýzu rozhodování ústavních soudů v Evropě. Výzkum je prováděn v rámci grantového projektu *„Role principu proporcionality v rozhodování ústavních soudů“*, v jehož řešitelském týmu se sešli významní evropští odborníci na toto téma pod vedením Prof. Dr. hc. mult. Roberta Alexyho. V roce 2016 byl dále dokončován výzkum v oblasti filozofie práva

a lidských práv, který probíhal v rámci grantového projektu *„Transsexualita a problém menšinové identity v právním diskurzu“*. Předmětem výzkumu byl způsob, jakým právo a jeho kategorie působí na formování identity jednotlivce.

Pracovníci se podíleli na organizaci mezinárodní konference *„Metamorfózy práva ve střední Evropě V — Překrásný nový svět nebo ostrov?“*, která se již tradičně konala v červnu v Louckém klášteře ve Znojmě. Někteří pracovníci oddělení se podílejí na vzniku *Encyklopedie českých právních dějin*, rozsáhlého projektu, který postupně mapuje českou právní historii. Předpokládaný počet svazků encyklopedie se odhaduje na 16 svazků. Na heslech encyklopedie pracuje 678 autorů různých profesí a národností. Pracovníci oddělení byli v roce 2016 rovněž zapojeni do řešení několika projektů v rámci programů Strategie AV 21.

Výzkum v oblasti soukromého práva

Výzkumnou činnost v oboru soukromého práva zajišťovali v roce 2016 v převážné většině pracovníci oddělení soukromého práva, kde pokračovala analýza dopadů rekodifikace soukromého práva na české právní prostředí a právní praxi, při níž bylo kontinuálně navázáno na práci a výsledky minulých let. Řešeny byly otázky obecné civilistiky i aktuální soukromoprávní problémy. V oblasti korporačního práva byly zkoumány jeho širší souvislosti v rámci občanského práva a propojení projevů korporačního práva a práva nadačního. Někteří pracovníci oddělení se podíleli na zpracovávání komentáře k novému občanskému zákoníku.

V roce 2016 bylo zahájeno řešení projektu aplikovaného výzkumu *„Národní právní dědictví“* podporovaného z prostředků programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II). Cílem projektu je uchovat národní právní dědictví našich zemí jako součást evropské a světové právní kultury a učinit je lépe přístupným a zkoumatelným. V prvním roce řešení bylo zpracováno více jak 30 tisíc právních písemností. Došlo k jejich rozsáhlé digitalizaci a následné validaci (opravám chyb způsobených nepřesným optickým rozpoznáváním znaků — OCR). Nedílnou součástí této fáze řešení projektu, jakož i potřebnou součástí souvisejících procesů, byla rovněž tvorba specifického validačního softwaru a vytvoření designu (koncepce) nového databázového systému jako celku. Hlavní cíl projektu byl v roce 2016 plněn v souladu s plánem.

Dále bylo v roce 2016 zahájeno řešení grantového projektu *„Biometrické údaje a jejich zvláštní právní ochrana“*, v jehož rámci byla zkoumána zejména problematika základních lidských práv a svobod v souvislosti s právní ochranou biometrických údajů. Na otázky zpracovávání biometrických údajů a ochranu osobních biometrických údajů byla zaměřena i zahraniční studijní stáž, kterou absolvovala pracovnice oddělení, spoluřešitelka grantového projektu, v Izraeli na University of Haifa. Účelem stáže byla zejména komparace izraelské a evropské úpravy zpracování a ochrany biometrických údajů, a dále také navázání spolupráce v této oblasti s předními izraelskými odborníky. V oblasti práva informačních technologií byla dále pozornost zaměřena na právní aspekty datové analýzy osobních údajů v prostředí Internetu, aspekty ochrany osobních údajů a dat z perspektivy datové analýzy a analýzu problémů spojených s citací konstantní judikatury v právních informačních systémech.

V oblasti pracovního práva a práva sociálního zabezpečení byly řešeny zejména otázky možnosti flexibilizace pracovní doby a doby odpočinku a dále možnost zavedení smírčího řízení a mediace u oblastního inspektorátu práce, obojí v rámci řešení projektů aplikovaného výzkumu podporovaných z prostředků Technologické agentury České republiky. V oblasti mezinárodního práva soukromého byl výzkum v kontextu výročí uzavření Římských smluv zaměřen zejména na limity mezinárodního práva soukromého. Již tradičním oborem je také výzkum v oblasti sportovního práva, v němž byla pozornost zaměřena na témata veřejných podpor směřujících do profesionálního sportu, lidských práv ve sportu (hranice legality odstupného, status sportovců) a dopingu.

Součástí výzkumné činnosti bylo i pořádání a účast na mezinárodních konferencích, z nichž lze uvést zejména konference *„Akcionárské dohody a ich implikácie na správu obchodních spoločností“*, *„Ochranné známky a průmyslové vzory“* a již tradiční mezinárodní sympózium *„Právo-obchod-ekonomika“*. Výsledky výzkumné činnosti pracovníků oddělení byly rovněž prezentovány v řadě publikačních výstupů.

Výzkum v oblasti veřejného práva

Výzkumná činnost v oboru veřejného práva byla v roce 2016 zaměřena na několik právních oborů, zejména ústavní právo a ústavní komparatistiku, právo lidských práv, správní právo, evropské právo, mezinárodní právo veřejné a právo životního prostředí. V rámci těchto oborů, spadajících v podstatné většině pod oborové specializace výzkumných pracovníků zařazených do oddělení veřejného práva, byly řešeny standardní výzkumné projekty, jakož i realizovány související popularizační a přednáškové aktivity. Za tematické podoblasti nejčastější vzájemné spolupráce napříč různými podobory veřejného práva lze označit zejména ochranu lidských práv, ústavní a mezinárodní soudnictví, současný vývoj evropské integrace nebo nově problematiku práva ve vztahu k ochraně veřejného zájmu.

Pracovníci v roce 2016 rovněž řešili nebo se podíleli na řešení několika projektů. Byl dokončován projekt podporovaný z prostředků Grantové agentury České republiky *„Lidské právo na příznivé životní prostředí ve vnitrostátním měřítku: rozvinutá teorie, chudá praxe?“* a zahájeno řešení multidisciplinárního projektu rovněž podporovaného Grantovou agenturou České republiky *„Biometrické údaje a jejich zvláštní právní ochrana“*, na jehož řešení se podílí jeden pracovník oddělení (dva další působí na oddělení soukromého práva). Dvě členky oddělení se zapojily do řešení projektů aplikovaného výzkumu podporovaných z prostředků Technologické agentury České republiky *„Analýza možnosti flexibilizace pracovní doby a doby odpočinku“* a *„Analýza možnosti zavedení smírčího řízení a mediace u oblastního inspektorátu práce“*. Kromě toho se členové oddělení veřejného práva podíleli na řešení několika mezinárodních projektů: projektu v rámci institucionální spolupráce s polským Ústavem právních nauk na téma proměn polského a českého právního řádu, projektu Polského národního vědeckého centra *„Území NATURA 2000 v polském, českém a slovenském právu“*, a projektu Maďarské Akademie věd s názvem *„Interpretace a fungování práva na zdravé životní prostředí ve střední a východní Evropě“*.

V rámci Strategie AV21 se dvě pracovnice oddělení zapojily v rámci programu *„Přírodní hrozby“* do řešení mezioborového tématu *„Péče o krajinu v prevenci nebezpečných přírodních jevů: historické, právní a společenské dimenze“* vedeného ÚSP AV ČR. Součástí řešení tématu v roce 2016 bylo provedení první části legislativní analýzy oblasti sesuvů a skalních řícení; ta byla představena, spolu s poznatky dalších zapojených pracovníků jiných oborů (geologie, sociologie a historie) na diskusním semináři konaném na AV ČR.

V oblasti publikační činnosti, která reflektuje poznatky získané v rámci projektového i ostatního výzkumu, vzešlo z oddělení veřejného práva v roce 2016 celkem 17 publikačních výstupů, z toho 4 v anglickém jazyce. Součástí těchto publikací jsou i dvě rozsáhlejší kolektivní monografie editované vedoucí oddělení. Z publikačních výsledků je třeba vyzdvihnout 2 články v časopise zařazeném do databáze Scopus a 6 odborných článků v českých recenzovaných časopisech.

Důležitou součást prezentace výzkumných výsledků v oblasti veřejného práva tvořily pořádané semináře, workshopy a konference. Byly pořádány tři mezinárodní semináře, a to na témata současného ústavně-politického vývoje v Polsku, mezinárodněprávní odpovědnosti a základního práva na příznivé životní prostředí v zemích střední a východní Evropy. Vedle toho se členové oddělené aktivně zúčastnili mnoha národních i mezinárodních konferencí, workshopů a seminářů, kde prezentovali poznatky své výzkumné práce.

Vedle prezentace výzkumných poznatků vůči odborné veřejnosti byly odborné poznatky srozumitelnou formou zpřístupňovány též zainteresované laické veřejnosti a studentům v rámci popularizačních aktivit, jejichž úloha ve vědecké činnosti v současné době narůstá. Vedle Dne otevřených dveří, na jehož organizaci a průběhu se pracovníci oddělení aktivně podíleli, byly jejich přirozenou součástí také aktivity v rámci Strategie AV 21, které jsou zaměřeny primárně právě na komunikaci vědeckých poznatků vůči veřejnosti (např. výše uvedený seminář věnovaný problematice sesuvů a konaný v rámci programu Přírodní hrozby byl hojně navštíven odbornou i laickou veřejností).

Výzkum v oblasti zdravotnického práva a bioetiky

Oblast zdravotnického práva a bioetiky byla tematicky rozvíjena primárně v rámci výzkumné jednotky Kabinet zdravotnického práva a bioetiky. V roce 2016 byl finalizován dlouhodobý výzkum problematiky příčinné souvislosti v medicínsko-právních

sporech, dále pokračovala analýza otázek eutanazie a výzkum principu dvojího účinku v etice a právu a problematiky informovaného souhlasu pacienta. Členové kabinetu se rovněž aktivně účastnili řešení témat *„Současná etika“* a *„Svoboda a odpovědnost a jejich důsledky pro společnost“* v rámci programu Strategie AV 21 *„Efektivní veřejné politiky a současná společnost“*.

Členové kabinetu v roce 2016 dále rozvíjeli mezinárodní spolupráci, zejména s Rakouskem a Izraelem. Dva členové kabinetu absolvovali studijní a výzkumný pobyt v Izraeli na Univerzitě v Haifě zaměřený na otázky soudního rozhodování v oblasti bioetických problémů a na vzdělávání mládeže v oblasti bioetiky. Dále byla během tohoto pobytu navázána spolupráce s prof. S. Smilanskym, významným odborníkem na otázky svobody vůle a jejích dopadů do trestněprávní oblasti. V rámci této spolupráce se v roce 2017 uskuteční na uvedené téma mezinárodní konference a workshop. Členové kabinetu se rovněž účastnili řady mezinárodních a vnitrostátních konferencí a workshopů. Dále se výrazně podíleli na vydávání Časopisu zdravotnického práv a bioetiky (jako jednoho ze tří časopisů vydávaných ústavem). Jako pořadatel organizoval kabinet workshopy na témata *„Právní odpovědnost a povinné očkování“*, *„Kauzalita v právu“*, *„Princip dvojího účinku v etice a právu“* a ve spolupráci s Filosofickým ústavem AV ČR konferenci na téma *„Milovat kočky, jíst krávy: etika a práva zvířat“*.

Stěžejními výsledky činnosti kabinetu v roce 2016 jsou monografie *„Kauzalita v civilním právu se zaměřením na medicínskoprávní spory“* a *„Princip dvojího účinku. Zabíjení v mezích morálky“*. Členové kabinetu se rovněž autorsky podíleli na monografii *„Kapitoly o právech zvířat: „my a oni“* z pohledu filosofie, etiky, biologie a práva“.

Významným způsobem se také členové kabinetu podíleli na popularizaci výzkumné činnosti ústavu, a to přednáškami v rámci festivalu *“Týden vědy a techniky 2016”* pořádaného AV ČR.

Výzkum v oblasti jurisprudence, ústavního práva a politologie

V roce 2016 patřila mezi hlavní směry výzkumu témata transformace práva v podmínkách globalizace, lidská práva v mezikulturních perspektivách a vztah práva (lidských práv) a veřejných politik. Výzkum těchto témat zajišťovala primárně výzkumná jednotka Centre for Law and Public Affairs (CeLAPA), která je platformou pro multidisciplinární interakci mezi akademickými obcemi v Evropě a českou akademickou komunitou, zejména v otázkách demokracie, lidských práv, konstitucionalismu a právní filozofie, a její činnost probíhá zejména formou mezinárodních workshopů a přednášek. Aktivity v uvedených tematických okruzích byly v roce 2016 z větší části realizovány v rámci projektů Strategie AV 21.

Dále bylo v roce 2016 uspořádáno několik mezinárodních seminářů a přednášek na vybraná témata, např. *„Proportionality and the Global Model of Constitutional Rights“*, kterou přednesl Kai Moller z London School of Economics, *„Climate Change Justice: A Philosophical Introduction“*, kterou přednesl Dominic Roser, Research Fellow at the Oxford Martin Programme on Human Rights for Future Generations , *„Neo-Mediaeval Permutations of Personhood in the European Union“*, kterou přednesl Dimitry Kochenov z University of Groningen, a ve spolupráci s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity přednáška *„The Economic Approach to Law as the Dominant Legal Methodology and its Challenges in the Age of the Digital Revolution“*, kterou přednesl Eli Salzberger z University of Haifa.

Ve spolupráci s Ústavním soudem ČR byl upořádán vědecký seminář s názvem *„Omezování lidských práv a svobod v důsledku boje proti terorismu“*. Ve spolupráci se Salónem Práva a Common Law Society proběhla panelová diskuse *„Lidská práva (ne)smysl české politiky“*, které se účastnili významní představitelé českého veřejného života a které se konala v zaplněné aule Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Již tradiční formát CeLAPA *„Doctoral Workshop“* umožnil ve dvou setkáních přibližně 15 studentům doktorských studijních programů z různých fakult v České republice prezentovat výsledky svého výzkumu před vědeckými pracovníky evropských výzkumných institucí (Belgie, Švédsko, Portugalsko atd.)

Výzkum v oblasti právního jazyka a právní informatiky

Výzkumu právního jazyka a právní informatice se primárně věnovala výzkumná jednotka Centrum pro výzkum právního jazyka (CVPJ), která byla založena

s cílem soustředit výzkumné aktivity v oblasti práva, právní informatiky a právní lingvistiky v České republice. Na výzkumech prováděných CVPJ se dále podílejí Fakulta informatiky Masarykovy univerzity v Brně a Ústav Českého národního korpusu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, testování programů ve výuce probíhá na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni.

Hlavním projektem v roce 2016 byl projekt *„PESNEW — nová verze právnického elektronického slovníku“* realizovaný s podporou AV ČR v rámci Strategie AV 21. V rámci řešení projektu bylo vytvořeno nové uživatelské rozhraní, zpracováno 2 000 nových hesel a dva nové korpusy, a to judikatura Ústavního soudu a trestní judikatura Nejvyššího soudu. Program provozuje Fakulta informatiky Masarykovy univerzity v Brně, data a celkovou koncepci zpracovali pracovníci ÚSP AV ČR. Program je využíván na Právnické fakultě Univerzity Karlovy a Fakultě právnické Západočeské univerzity v rámci výuky teorie práva, římského práva, právní filozofie, právní informatiky a teorie legislativy a je volně přístupný na webových stránkách. Právnický elektronický slovník nepředstavuje jednoduchý klasický slovník, jde o soubor dat a programů, zahrnujících a) právnický doktrinální slovník s právní ontologii, poznámkami a glosami, které se kontinuálně doplňují (rozsah 20 000 základních hesel), b) soubor korpusů platného práva České republiky (vždy k 1. lednu daného roku), korpusy judikatury Nejvyšších soudů v České republice a korpus obecného základu češtiny a c) lingvistický analytický modul nad uvedenými korpusy s funkcemi jako konkordance, word sketch, sketch dif., thesaurus, klastrování atd., který umožňuje zkoumat kontextuální užití právních termínů na úrovni doktrinální, platného práva, judikatury a obecné češtiny. Nová verze slovníku byla spuštěna v červenci 2016.

Dalším projektem řešeným v roce 2016 byl Speciální korpus právního jazyka v rámci Českého národního korpusu. Ve spolupráci s Ústavem Českého národního korpusu byla zpracovávána data a připravovány programy pro rok 2017. Na korpusu platného primárního práva od roku 1945 do 1. 1. 2016 bylo prováděno testování a čištění dat. Český národní korpus pracuje s programy odlišnými od programů používaných Fakultou informatiky Masarykovy univerzity v rámci projektu PESNEW a vytvoření speciálního právního korpusu v rámci Českého národního korpusu umožní srovnání obou analytických postupů výše zmíněných institucí.

Významný posun v případě korpusu právního jazyka v rámci Českého národního korpusu spočívá v tom, že platné právo je rozčleněno na jednotlivá právní odvětví, která tvoří samostatné podkorpusy, takže lze porovnávat jazyky těchto právních odvětví. Na rozdíl od korpusů v projektu PESNEW se v Českém národním korpusu pracuje se speciálními právními strukturami, které se mnohdy jeví efektivnější, než struktury čistě gramatické. V roce 2017 bude korpus právního jazyka dostupný volně na webových stránkách za stejných podmínek jako ostatní korpusy Českého národního korpusu.

2. — Projekty

V návaznosti na výzkumnou činnost prováděnou v rámci výše uvedených oblastí výzkumu probíhalo v roce 2016 také řešení několika projektů.

a — projekty podporované Grantovou agenturou České republiky:

— bylo dokončeno řešení grantového projektu *„Lidské právo na příznivé životní prostředí ve vnitrostátním měřítku: rozvinutá teorie, chudá praxe?“* (Human Right to Environment in national law: advanced theory, poor practice?) s dobou řešení 2014 až 2016 (řešitelka JUDr. Hana Müllerová, Ph.D.);

Lidské právo na příznivé životní prostředí je nově formovaným právním prostředkem ochrany životního prostředí. Projekt byl zacílen na zkoumání teoretických základů práva na životní prostředí na jedné straně a na jeho ústavní zakotvení a prosazování v praxi na straně druhé, a to v evropských zemích, v nichž je toto právo v právní praxi skutečně uplatňováno. Předmětem zkoumání bylo, zda a za jakých okolností může být právo na příznivé životní prostředí vhodným a způsobilým prostředkem ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, a identifikování hlavních legislativních a výkladových činitelů, které vedou k jeho úspěšné aplikaci. Závěry projektu chtějí přispět jednak do mezinárodní akademické debaty k tomuto tématu, jednak do českého prostoru, kde ústavní právo na příznivé životní prostředí v podstatě není využíváno a ani v odborné literatuře mu nebyla věnována dostatečná pozornost.

— bylo dokončeno řešení grantového projektu *„Transsexualita a problém menšinové indentity v právním diskursu“* (Transsexuality and the issues of minority identity in legal discourse) s dobou řešení 2014 až 2016 (řešitel Dr. Mariano Croce, Ph.D.);

Projekt zkoumal úpravu českého právního řádu v oblasti subjektivních práv translidí a komparoval ji se zahraničními úpravami a judikaturou ESLP. Zároveň se snažil poukázat na tři možné konstrukce genderové identity v právním řádu (biologickou, sociální a psychologickou) a analyzovat dopady jednotlivých modelů na život translidí a jejich postavení ve společnosti.

— pokračovalo řešení grantového projektu *„Role principu proporcionality v rozhodování ústavních soudů“* (Role of the Principle of Proportionality in the Constitutional Courts) s dobou řešení 2015 až 2017 (řešitel Prof. George Pavlakos, Ph.D);

Hlavní zkoumanou otázkou toho projektu je, zda aplikace ústavních práv vyžaduje techniku proporcionality. Společným bodem úvah na toto téma je již tradičně Alexyho teorie ústavního práva (standardní model), která je kritizována jako ohrožující normativní sílu práva, neboť nedokáže zachytit základní deontologickou funkci práva, která je zakotvena v lidské důstojnosti. Hypotézou výzkumu je, že standardní model proporcionality závisí na tzv. filter conception of proportionality: v tomto pojetí je právo především projevem instrumentální racionality a jen výjimečně se zabývá kategorickými morálními postoji a zákazy. Výsledkem je, že kategorické zákazy nejsou vnitřními součástmi právních předpisů, ale je třeba je importovat z jiných oblastí.

— nově bylo zahájeno řešení grantového projektu *„Biometrické údaje a jejich zvláštní právní ochrana“* (Biometric Data and Their Specific Legal Protection) s dobou řešení 2016 až 2018 (řešitel JUDr. Ján Matejka, Ph. D.);

Biometrické údaje patří k datům, jejichž použití pro poskytování různých služeb ve společnosti roste geometrickou řadou. Ruku v ruce s tím však vzrůstají i potenciální rizika, včetně možností vyplývající z dosud neznámých hranic datové analýzy. Tyto údaje jsou charakteristické vysokou vypovídací hodnotou o identitě jednotlivce a zahrnují informace o jeho fyziologických a psychologických kvalitách. Na rozdíl od jiných údajů jsou zásadně nezměnitelné. Současná česká právní úprava a připravovaná evropská legislativa se vyznačují nejasnými pravidly zpracování biometrických údajů způsobenými dichotomií režimů pro běžné osobní údaje a jejich zvláštní kategorii. Tuto existující entropii pak právní úprava nejenom že nezohledňuje, ale spíše prohlubuje rizika spojená se zpracováním těchto údajů. Projekt se snaží tuto situaci řešit vytvořením klasifikace jednotlivých typů biometrických údajů, návrhu katalogizované stupnice jejich potenciální zranitelnosti a dílčími návrhy de lege ferenda založenými na poznatcích z komparativních právních analýz a z technologických možností řešení.

b — Projekty podporované Technologickou agenturou České republiky:

— byl řešen projekt *„Analýza možností flexibilizace pracovní doby a doby odpočinku“* (Flexible Working Time and Rest Periods) s dobou řešení 2016 (řešitel doc. JUDr. Martin Štefko, Ph.D.);

Projekt aplikovaného výzkumu pro potřeby Ministerstva práce a sociálních věcí byl zaměřen na flexibilizaci úpravy pracovní doby a doby odpočinku, jakož i na pravomoc a působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce z hlediska správního trestání v této oblasti.

— byl řešen projekt *„Analýza možnosti zavedení smírčího řízení a mediace u oblastního inspektorátu práce“* (Analysis of Conciliation and Mediation by the Labour Inspection) s dobou řešení 2016 (řešitel doc. JUDr. Martin Štefko, Ph.D.);

Projekt aplikovaného výzkumu pro potřeby Ministerstva práce a sociálních věcí byl zaměřen na pravomoc a působnost Státního úřadu inspekce práce a oblastních inspektorátů práce z hlediska možnosti vést smírčí řízení a mediaci při řešení individuálních pracovních sporů.

c — ostatní projekty:

— bylo zahájeno řešení projektu *„Národní právní dědictví“* (National legal heritage) podporovaného Ministerstvem kultury ČR v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II) s dobou řešení 2016 až 2020 (řešitel JUDr. Ján Matejka, Ph.D.);

Cílem projektu je uchovat národní právní dědictví našich zemí jako součást evropské a světové právní kultury a učinit je lépe přístupným a zkoumatelným. Během posledních 15 let se pronikavě změnil způsob užívání práva, judikatury i právní literatury, objevil se rozštěp mezi segmentem „digitálních“ a „nedigitálních“ právních textů. Prohlubující se tendence k přehlížení „nedigitálního“ segmentu vede k diskontinuitě judikatury i právní nauky. Dalším problémem je i špatný stav zdejších právních knihoven a nedostatečná dostupnost starších právních textů. Projekt se snaží překonat uvedené obtíže digitalizací starší právní literatury [skeny stránek a zároveň i na základě optického rozpoznávání znaků (OCR) vytvořený a manuálně opravený fulltext], doplněnou důkladným metadatovým popisem a její jedinečnou kombinací do veřejně přístupné právní databáze, zaměřené právněhistoricky a šité na míru odborným právním potřebám. Projekt je rozdělen do dvou fází: První fáze (2 roky) bude věnována adaptaci bibliografické databáze CLAN do nového databázového systému; zároveň bude probíhat zpracovávání textů. Ve druhé fázi (3 roky), zahájené otevřením databáze Národní právní dědictví ve standardním veřejném provozu, bude následovat další zpracovávání textů, vedoucí na konci projektu ke zpracování a začlenění zhruba 150 tisíc stran původních papírových předloh. Segmenty projektu budou: (1) Historické sbírky judikatury (Bohuslav, Vážný aj.); (2) Historické právní encyklopedie; (3) Historické právní časopisy; (4) Historické pocty a podobné sborníky; (5) Vybrané historické monografie značného vědeckého významu; (6) Vybrané dosud nedigitalizované historické právní předpisy, zvláště z doby po roce 1918; (7) Edice historických materiálů ke stávajícímu občanskému zákoníku; (8) Akademická právní bibliografie a osobní bibliografie významných právních vědců.

V roce 2016 byly podány na Grantovou agenturu ČR návrhy čtyř standardních projektů, v nichž byl ÚSP AV ČR hlavním řešitelem, a ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy jeden standardní projekt, v němž byl ÚSP AV ČR spoluřešitelem. Z návrhů předložených ústavem uspěl projekt *„Stárnutí, diskriminace a právo“* (Taking age discrimination seriously) s dobou řešení 2017 až 2019 (řešitel Prof. Axel Gosseries, Ph.D.). Podporu získal rovněž projekt podávaný ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy *„Ústavní soud ČR: strážce ústavy nad politikou nebo v politice?“* (The Constitutional Court: the Guardian of the Constitution Above Politics, or in the Politics?) s dobou řešení 2017 až 2019 (spoluřešitel JUDr. Jan Malíř, Ph.D.).

Dále se v roce 2016 pracovníci ústavu podíleli na přípravě návrhů dvou projektů podávaných v rámci operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání na období 2014-2020, ve kterých měl ÚSP AV ČR postavení spoluřešitele. Návrh projektu *„Centrum pro excelentní výzkum v digitálních humanitních vědách a umění (CERIDAH)“* (žadatel Knihovna AV ČR), bohužel neuspěl, o projektu *„Centrum pro výzkum globálních konfliktů a lokálních interakcí“* (hlavní řešitel Filosofický ústav AV ČR) nebylo dosud rozhodnuto. O podporu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy se dále ucházely projekty *„Transitional Jurisprudence“* (hlavní řešitel Právnická fakulta Masarykovy univerzity), jehož předmětem je vytvoření společného doktorského studijního programu, a *„Právo vědecky a excelentně. Komplexní rozvoj doktorských studijních programů na PF UP v Olomouci“* (hlavní řešitel Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci). První z uvedených projektů podporu získal, o druhém dosud nebylo rozhodnuto. Postavení spoluřešitele má ÚSP AV ČR rovněž v projektu *„Kvalita zdravotní péče s důrazem na „patient-centered“ dimenzi: analýza v reálném světě“* (hlavní řešitel Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), který se uchází o podporu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v rámci programu INTER EXCELLENCE, podprogramu INTER-Cost. Rovněž o tomto projektu nebylo dosud rozhodnuto. ÚSP AV ČR dále přijal spoluúčast na podání návrhu mezioborového projektu COST (European Cooperation in Science and Technology) s názvem *„Landslide early warning systems as tools for community resilience“*, který sdružuje přibližně tři desítky osob z různých oborů a různých evropských zemí, koordinátorem žádosti je Universita v Salernu. Výsledek dosud není znám.

3. — Strategie AV 21

Pracovníci ÚSP AV ČR v roce 2016 aktivně pokračovali ve výzkumných aktivitách realizovaných v rámci interdisciplinární výzkumné strategie Akademie věd ČR Strategie AV 21.

V programu *"Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací"* se pracovníci ústavu zabývali tématem věnovaným 700. výročí úmrtí Karla IV. *"Dobrý vládce: Symbolika, paměť a kult na příkladu zpřítomňování císaře a krále Karla IV."* V rámci tématu byla vydána popularizační brožura *„Symbolika a prezentace karlovského majestátu" a zpracována monografie „Karel IV. / paměť / právo / reprezentace"*, která bude vydána v roce 2017. Dále byl na dané téma uspořádán na půdě ÚSP AV ČR workshop, jehož se kromě řešitelů zúčastnili vědečtí pracovníci z dalších ústavů AV ČR a některých vysokých škol. V rámci tématu byla prezentována rovněž přednáška na Dni otevřených dveří pořádaném ústavem během Festivalu týden vědy a techniky AV ČR. Na rok 2017 získal v rámci uvedeného programu podporu projekt *„Panovnice velkých reforem — Marie Terezie"*.

V programu *„Efektivní veřejné politiky a současná společnost"* byla řešena dvě témata. V rámci tématu *„Současná etika"* byla vydána popularizační brožura *„Práva zvířat: filozoficko-právní perspektiva"*, shrnující popularizační formou výsledky předchozích výzkumů a přibližující je tak veřejnosti. Tématu práv zvířat byla věnována také odborná konference *„Milujeme kočky, jíme krávy: etika a práva zvířat"*, která se setkala s velkým zájmem ze strany odborné i laické veřejnosti. Teoretickým otázkám současné etiky se věnuje monografie *„Princip dvojího účinku. Zabíjení v mezích morálky"* vydaná s podporou Strategie AV 21 v nakladatelství Academia. Na stejné téma pak byl ještě uspořádán workshop *„Princip dvojího účinku v etice a právu"*. S podporou Strategie AV 21 byly rovněž zpracovány příspěvky na dvě mezinárodní konference (Slovensko a Itálie), z nichž jedna byla věnována současným etickým teoriím a druhá vědě a metafyzice. V rámci tématu *„Svoboda a odpovědnost a její důsledky pro společnost"* byla vydána popularizační brožura *„Svoboda vůle a otázka morální a trestní odpovědnosti"*. Dále řešitelé tématu vystoupili na 10. ročníku Evropského festivalu filozofie konaného pod názvem *„Svoboda a násilí"* v diskusi věnované otázkám svobody, determinismu a mravní a právní odpovědnosti za své jednání. V rámci řešení tématu byl uspořádán také workshop *„Kauzalita v právu"* a ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví ČR kulatý stůl na téma *„Právní odpovědnost a povinné očkování"*.

V programu *„Paměť v digitálním věku"* pokračoval v rámci tématu *„Digital Humanities"* projekt *„Právnický elektronický slovník"*. V roce 2016 byla zprovozněna nová verze programu (PESNEW). Program byl otestován v rámci výuky na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni. Poté byl zpřístupněn všem katedrám teorie práva na právnických fakultách v České republice a Slovenské republice. Ve druhé polovině roku 2016 byl program doplněn novými hesly v rozsahu 5000 a dalšími korpusy judikatury nejvyšších soudů. Od září 2016 byla zahájena spolupráce s Ústavem Českého národního korpusu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze s cílem zprovoznit speciální verzi právních korpusů v rámci Českého národního korpusu. Dosud je zpracován korpus pro platné primární právo k 1. 1. 2016 s metadaty.

V roce 2016 bylo nově zahájeno v rámci programu *„Přírodní hrozby"* řešení tématu *„Péče o krajinu v prevenci nebezpečných přírodních jevů: historické, právní a společenské dimenze"*. V rámci tématu byla v roce 2016 provedena rešerše a analýza platné právní úpravy týkající se problematiky svahových nestabilit (sesuvů a řícení skal) z hlediska právního zajištění prevence těchto jevů i řešení následků. Výsledky byly prezentovány na diskusním fóru na téma *„Sesuvy — podceňované nebezpečí?"* na němž dále vystoupili další členové řešitelského týmu z oborů geologie, historie a sociologie. Propojování poznatků přírodních věd, zejména geologie, a společenských věd — historie, sociologie a práva je jednou ze základních metod práce na tomto tématu od počátku jeho řešení, což významně přispívá ke komplexnímu přístupu k řešení dané problematiky i k jejímu atraktivnějšímu prezentování vůči veřejnosti.

V programu *„Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy"* bylo pracovníky ÚSP AV ČR řešeno téma *„Aktérské interakce a právní proměny v transnacionálních kontextech"*. V jeho rámci se s podporou z prostředků Strategie AV 21 konala řada mezinárodních workshopů, konferencí a přednášek, z nichž lze uvést např. přednášky *„The Economic Approach to Law as the Dominant Legal Methodology and its Challenges in the Age of the Digital Revolution"* (přednášející Eli Salzberger, University of Haifa — Faculty of Law), *„Neo-Mediaeval Permutations of Personhood in the European Union"* (přednášející Dimitry Kochenov,

University of Groningen — Faculty of Law), vědecký seminář *„Omezování lidských práv a svobod v důsledku boje proti terorismu“* pořádaný ve spolupráci s Ústavním soudem České republiky, workshop *„Lidská práva, mezikulturní perspektivy a postnárodní kostelace“* a panelovou diskusi *„Lidská práva (ne)smysl české politiky”* pořádanou ve spolupráci se Salónem Práva a spolkem Common Law Society působícím na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. V roce 2016 byla také v rámci řešení uvedeného tématu zpracovávána monografie *„Lidská práva v mezikulturních perspektivách“*, která by měla být dokončena a vydána v roce 2017.

V roce 2016 bylo dále vyjednáno zapojení ÚSP AV ČR do programu *„Rozmanitost života a zdraví ekosystémů (ROZE)“* koordinovaného Biologickým centrem AV ČR, konkrétně do tématu *„Lesy jako součást krajiny a zdroj poznání“*. Předmětem mezioborového výzkumu budou dopady klimatických změn na lesní hospodaření a jejich odraz v žádoucí změně legislativy týkající se lesů.

4. — Nejvýznamnější publikační výsledky

Doležal, Adam — Doležal, Tomáš:
Kauzalita v civilním právu se zaměřením na medicínskoprávní spory.
(Causation in Civil Law with Focus on Legal Disputes in Medicine).
Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2016. 261 s.
Edice Kabinetu zdravotnického práva a bioetiky.
ISBN 978-80-87439-28-9.
Kniha se zabývá pojetím kauzality v právním diskurzu. Autoři se v této monografii zabývají velmi složitou a v českém právním prostředí dosud nedoceněnou problematikou kauzálního spojení mezi příčinou a následkem. Monografie zahrnuje nejen teoretické bádání nad pojmem kauzalita, analyzuje příčinnou souvislost v kontextu vědy, filosofie a lingvistiky, ale zabývá se také platnými právními úpravami a přináší řadu modelových příkladů a judikatury. Zvláštní pozornost je věnována problematice kauzálního nexu v medicínsko-právních sporech. Autoři se také obšírně věnují problematickým typům kauzality, jako jsou souběžná, kumulativní, alternativní a hypotetická kauzalita, a přinášejí návody, jak stanovit existenci příčinného spojení v těchto případech. Kniha nabízí zajímavé čtení pro širokou odbornou veřejnost, neboť kauzalita není pouhým abstraktním konceptem, ale má v právu významnou a ryze praktickou funkci — spojuje jednání osoby s odpovědností za toto jednání.

Sobek, Tomáš:
Právní rozum a morální cit.
(Legal Sense and Moral Sensibility).
Praha: Ústav státu a práva, 2016. 339 s.
ISBN 978-80-87439-23-4.
Hlavním proudem současného právního myšlení je tzv. hodnotová jurisprudence. Ale co jsou to vlastně hodnoty? Jak je poznáváme? Lze různé druhy hodnot vzájemně poměřovat? Jak hodnoty zapadají do světa přírodních faktů? A jaký je logický vztah mezi fakty a hodnotami? Mají hodnoty subjektivní nebo objektivní povahu? Tato kniha se zaměřuje na tzv. právní welfarismus. To je směr právního myšlení, podle kterého jedinou výchozí hodnotou je dobrý život. Tzv. hodnoty práva (např. svoboda, spravedlnost, rovnost, právní jistota) lze pak chápat jako osvědčené nástroje dobrého života ve společnosti. Liberální stát, na rozdíl od státu totalitního, nediktuje lidem, jak mají žít, ale uznává pluralitu různých koncepcí dobrého života. Jenomže ani liberální právní myšlení se nakonec neobejde bez tematizování toho, co je hodnotný lidský život, resp. jaký život je pro člověka důstojný.

Müllerová, Hana a kol.:
Právo na příznivé životní prostředí: Nové interpretační přístupy.
(Right to Environment: New Interpretative Approaches).
Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2016. 288 s.
ISBN 9788087439296.
Kniha autorského kolektivu pod vedením H. Müllerové reaguje na nedávnou změnu soudní interpretace ústavního práva na příznivé životní prostředí, k níž došlo díky nálezu Ústavního soudu z r. 2014. Ten otevřel možnosti jeho širšího využívání ve prospěch ochrany životního prostředí, zejména ze strany ekologických spolků. Publikace se věnuje nejprve obecným otázkám zakotvení práva na příznivé životní prostředí, včetně problematiky jeho subjektů a tzv. jeho esenciálního obsahu; poté autoři analyzují vybrané specifické problémy zakotvení a uplatňování tohoto základního práva, například novou úlohu environmentálních spolků v jeho vymáhání, jeho přeshraniční dosah a využitelnost pro ochranu klimatu, či jeho vztah k právu na soukromí v kontextu nové právní úpravy kontroly kotlů v domácnostech; díky závěrečné kapitole si pak čtenář může učinit obrázek

→
V rámci projektu „Národní právní dědictví“ řešeného Ústavem státu a práva AV ČR (program MŠMT NAKI II) se digitalizují historické právní texty.

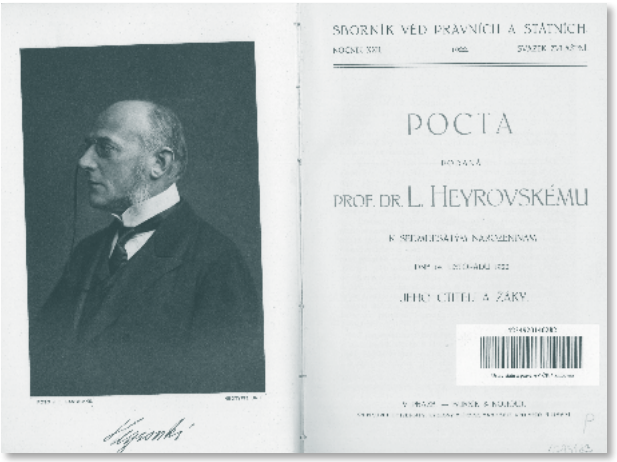

←←
Publikační výsledek grantového projektu „Diskursivní pojmy v právu“ (GAČR).

←
Publikační výsledek grantového projektu „Problematika prokazování příčinné souvislosti v medicínsko-právních sporech“ (GAČR).

→
Publikační výsledek grantového projektu „Lidské právo na příznivé životní prostředí ve vnitrostátním měřítku: rozvinutá teorie, chudá praxe?“ (GAČR).

→→
Publikační výsledek multidisciplinárního výzkumu z oblasti práva, bioetiky, filosofie a biologie.

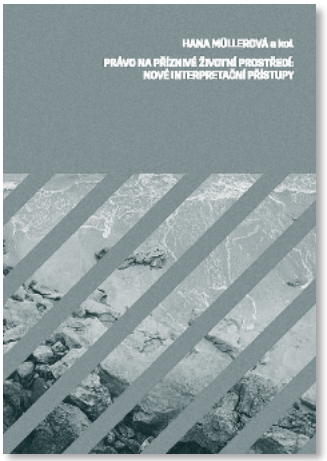

Vystoupení prof. Karla Eliáše
na mezinárodní konferenci
„Olomoucké právnické dny“.

Z mezinárodního workshopu „The Interpretation and Functioning of the Right to Healthy Environment within the Central and Eastern European Region — Legal and Public Policy Frames“ pořádaného ve spolupráci s Incubator Research Group Maďarské akademie věd.

Ústav státu a práva AV ČR je spolupořadatelem každoročního mezinárodního sympozia „Právo — Obchod — Ekonomika“ (Štrbské pleso, Vysoké Tatry).

Titulní stránka časopisu Právník
z roku 1965 a z roku 1968.
(Foto: © Zdeněk Matyásko,
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.)

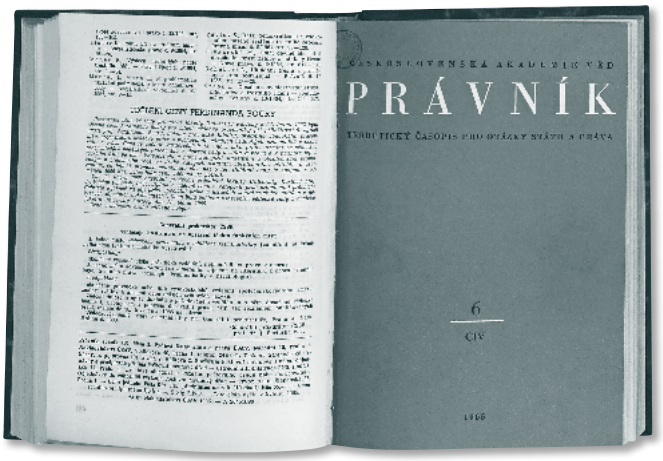

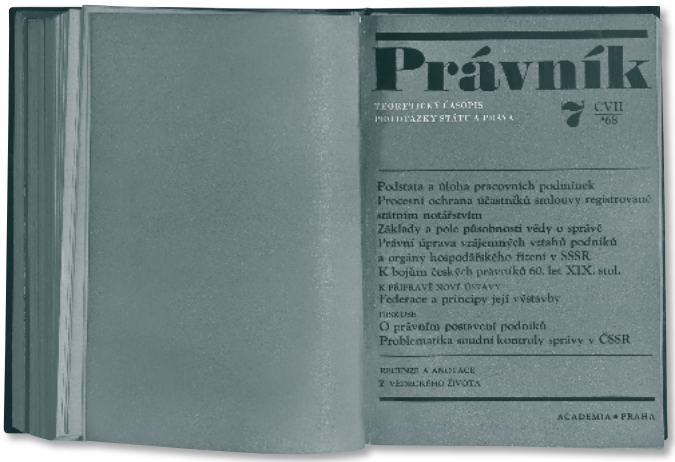

Titulní stránka časopisu
The Lawyer Quarterly vydávaného
Ústavem státu a práva AV ČR
od roku 2011 a současná podoba
titulní stránky časopisu Právník.
(Foto © Zdeněk Matyásko,
Ústav dějin umění AV ČR, v. v. i.)

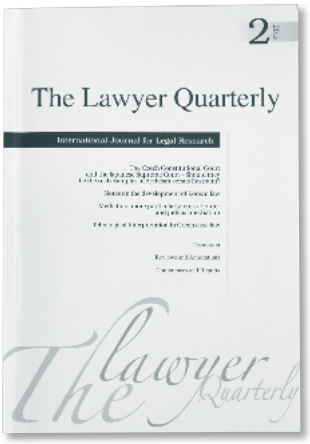

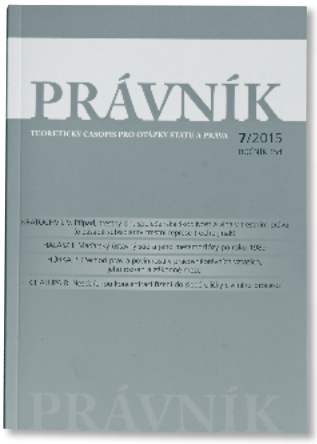

o zakotvení a současném stavu vymáhání práva na příznivé životní prostředí ve Slovenské republice.

Müllerová, Hana — Černý, David — Doležal, Adam a kol.:
Kapitoly o právech zvířat. „My a oni" z pohledu filosofie, etiky, biologie a práva".
Praha: Academia, 2016. 797 s. Právo — etika — společnost.
ISBN 978-80-200-2601-9.
Utrpení zvířat využívaných člověkem je závažným problémem vyvěrajícím ze způsobu života současné civilizace. Zvířata chovaná pro hospodářské účely, pokusy či zábavu jsou často vystavena nevyhovujícím životním podmínkám, což se pomocí stávajících právních nástrojů zatím daří napravovat pouze zčásti. Myšlenka práv zvířat pochází z prostředí ochranářských hnutí v USA; proto je zpravidla spojována spíše s aktivismem než s vědou. Záměrem týmu z Ústavu státu a práva Akademie věd bylo shromáždit k tématu práv zvířat poznatky těch vědních disciplín, jež mají k němu nejvíce co říci. V knize se tak setkávají zástupci filosofie, etiky, biologie a práva, aby společně hledali odpovědi na otázky po smyslu a opodstatněnosti konceptu zvířecích práv, a zároveň ukázali, jak je problém zvířat reflektován v současné české společnosti. První část knihy shromažďuje důležité argumenty z oblasti filosofie, etiky a biologie. Ty jsou následně teoretickou základnou pro sérii kapitol právních, které se snaží komentovat možnosti konceptu práv zvířat po stránce právně-teoretické i praktické. Kniha potěší zejména všechny zájemce o hlubší vhled do pojednávané problematiky.

Černý, David:
Princip dvojího účinku: zabíjení v mezích morálky.
(Principle of Double Effect: Killing Within the Bounds of Morals).
Praha: Academia, 2016. 244 s. Právo — etika — společnost.
ISBN 978-80-200-2605-7.
Princip dvojího účinku je jedním z nejdůležitějších a zároveň nejkontroverznějších morálních principů. Monografie se zabývá dějinami principu dvojího účinku od Tomáše Akvinského přes druhé scholastiky až do současné doby. Ukazuje dialektickou převahu tohoto principu v řešení některých situací. Základní problém s principem dvojího účinku spočívá v rozlišení mezi zamýšlenými a pouze předvídanými důsledky jednání. Monografie podrobně diskutuje roli intencí v lidském jednání a jeho morální hodnocení a ukazuje, jakým způsobem je možné vést dělicí čáru mezi zamýšlenými a předvídanými důsledky.

Goldoni, Marco:
Politicising EU Lawmaking? The Spitzenkandidaten Experiment as a Cautionary Tale.
European Law Journal. Roč. 22, č. 3 (2016), s. 279—295.
ISSN 1351-5993.
Experiment s tzv. Spitzenkandidaten vyvolal velký zájem v akademických a politických kruzích jako posun směrem k dalším politizaci důležitých aspektů tvorby právních předpisů Evropské unie. Článek předkládá důvody k opatrnosti, zejména z normativních a instrumentálních důvodů, které vysvětlují, proč byla tato očekávání založena na vratkých základech. Tento nástroj selhal při vytváření kanálů pro artikulaci politických postojů opozice prostřednictvím nepřímé volbě předsedy Komise, přijetí formálního pojetí institucí zapojených do procesu znamenalo, že se některé koncepce oddělili od jejich sociálních základů, a byla vybrána nevhodná instituce pro účely politizace. V závěru článku se nabízí návrh na konsolidaci možností pro politizaci pomocí nástrojů, které jsou již nyní k dispozici na úrovni členských států.

Malíř, Jan — Doležal, Tomáš:
Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a zdravotnictví: současný stav a perspektivy.
(European Convention for Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and Health Service: Current Situation and Perspectives).
Praha: Wolters Kluwer, 2016. 212 s.
ISBN 978-80-7552-224-5.
Právní monografie se čtenářům snaží nabídnout soustavnější pohled na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) k otázkám zdravotního práva a zdravotní péče. Nelze totiž přehlédnout, že před ESLP, jehož posláním je dohlížet na dodržování Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva) v 47 evropských státech, které jsou jejími smluvními stranami, přichází stále větší počet stížností, jež z titulu rozporu s právy a svobodami garantovanými Úmluvou zpochybňují nejen nejrozmanitější aspekty zdravotního práva, ale I poskytování zdravotní péče a vlastně i zdravotních politik ve smluvních státech. Nemalá část závěrů, ke kterým ESLP na základě těchto stížností dospívá, následně rezonuje jak mezi právníky, tak mezi

příslušníky zdravotnických profesí, a nezřídka i mezi laickou veřejností. Předností autory zvoleného přístupu je nejen to, že umožní postihnout rozsah vlivu, který dnes Úmluva vykládaná ESLP na zdravotní právo má, ale že též ukáže na obecnější argumentační modely, které ESLP při výkladu Úmluvy v souvislosti s jednotlivými problémy zdravotního práva a zdravotní politiky uplatňuje. Nesporný význam, jak pro právnickou, tak i zdravotnickou a širší obecnou veřejnost, ale může mít prostý fakt, že stávající judikatura ESLP týkající se otázek zdravotního práva a politiky bude určitým způsobem utříděna a budou naznačeny vazby, které mezi jejími jednotlivými liniemi existují. Publikace je doplněna přehledným rejstříkem v publikaci citované judikatury, která se k danému tématu váže.

Gosseries, Axel:
Generational Sovereignty. Institutions for Future Generations.
Oxford: Oxford University Press, 2016 — (González-Ricoy, I.; Gosseries, A.), s. 98—113.
ISBN 978-0-19-874695-9.
Autor knihy navrhuje rozšíření pojmu suverenity, a to dvěma způsoby. Zaprvé tím, že se samotný termín propojí s generacemi, namísto tradičního sepětí se státy a národy, a za druhé tím, že se rozšíří její chápání nad rámec tradiční oblasti jurisdikce do oblasti efektivní politické suverenity. Autor také zkoumá spojení mezi úpravami generační suverenity a mírou mezigenerační spravedlnosti a solidarity.

Eliáš, Karel:
Dvě pozemkové reformy a státní nabytí vlastnického práva k nemovitostem.
(Two Land Reforms and the Acquisition of the Right to Property by the State).
Právník. Roč. 155, č. 3 (2016), s. 209—232.
ISSN 0231-6625.
V někdejším Československu došlo po první i po druhé světové válce k dvěma pozemkovým reformám. První pozemková reforma, zahájená v roce 1919, byla na základě zákona č. 142/1947 Sb. revidována. Vzhledem k tomu, že tato revize proběhla v letech 1948 a 1951, uskutečnila se v režii komunistické strany, která se v Československu ujala moci 25. 2. 1948. Totéž platí i o druhé (nové) pozemkové reformě uskutečněné na základě zákona č. 46/1948 Sb. Ve snaze odčinit tehdejší zásahy do majetkových práv založily zákony schvalované po roce 1990 různým osobám práva na restituci majetku odňatého jim v době od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990. Aktuálně jde zvláště o zákon č. 248/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi. I v této souvislosti má význam zjistit, jakým okamžikem přešlo při uskutečňování zmíněných reforem na stát vlastnické právo. To je problematika, kterou se na základě analýzy dobové i novější judikatury a dalších pramenů zabývá tato studie.

Güttler, Vojen — Matejka, Ján:
K otázkám některých základních lidských práv a svobod v souvislosti s právní ochranou biometrických údajů.
(Examination of Some Fundamental Human Rights and Freedoms with Regard to Legal Protection of Biometric Data).
Právník. Roč. 155, č. 12 (2016), s. 1033—1056
ISSN 0231-6625.
Biometrické údaje představují zvláštní a vysoce privilegovanou kategorii citlivých osobních údajů. Jejich použití je tak silně limitováno zákonem, a to z celé řady důvodů. Typickým důvodem je zde možný konflikt mezi veřejným zájmem (či zájmem jednotlivců) na práci s biometrickými údaji na straně jedné a základním právem, zejména na ochranu soukromého života, na straně druhé. Zde je možnou metodou řešení test proporcionality. Biometrické údaje mají ve srovnání s jinými osobními údaji svá rizika, představují totiž jedinou kategorii osobních údajů, jež (až na výjimky) nelze po dobu života člověka jakkoliv změnit, jsou tedy zranitelné a v mnoha ohledech zneužitelné, nezřídka pak zcela nevratně; veřejnoprávním instrumentem k omezení rizik je zde však pouze rámcová úprava zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Jakkoliv kolem právní kvalifikace a samotného režimu biometrických údajů panují některé pochybnosti, je zřejmé, že řešení lze nalézt — co do interpretace — zejména v rovině ústavněprávní, případně na úrovni práva Evropské unie.

Agha, Petr:
The Empire of Principle. In *Self-Constitution of European Society: beyond EU politics, law and governance.*
Abingdon: Routledge, 2016 — (Přibáň, J. ed.), s. 314—331. Applied legal philosophy.
ISBN 978-1-4724-5850-6.
Cílem této kapitoly je přehodnotit způsob přemýšlení o Evropské unii, které se v důsledku krize eurozóny v poslední době posunulo směrem k akceptaci myšlenky konce politiky a konsolidace post-politické situace. Text ukazuje, že pro Evropský projekt je

třeba revitalizovat prostory pro demokratickou angažovanost, která by měla vstoupit do aktivního dialogu s post-politickým uspořádáním, které je zastoupeno především politikou tzv. úsporných opatření.

Podrobné údaje o publikačních a dalších výstupech výzkumné činnosti pracovníků ÚSP AV ČR jsou zveřejňovány prostřednictvím informačního systému, a to jednak v systému Evidence publikační činnosti v AV ČR na webových stránkách Střediska vědeckých informací AV ČR, jednak v Rejstříku výsledků výzkumu (RIV) pod gescí Rady pro výzkum, vývoj a inovace jako poradního orgánu vlády ČR.

5. — Ediční činnost a vydávání časopisů

V rámci vlastní ediční činnosti ÚSP AV ČR vyšly v roce 2016 tři publikace, z toho dvě e-knihy, a to (řazeno abecedně):

DOLEŽAL, Adam — DOLEŽAL, Tomáš. *Kauzalita v civilním právu se zaměřením na medicínsko-právní spory.* Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2016, 262 s. ISBN 978-80-87439-27-2 (rovněž jako e-kniha).

MÜLLEROVÁ, H. a kol. *Právo na příznivé životní prostředí: Nové interpretační přístupy*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2016. 288 s. ISBN 978-80-87439-29-6 (e-kniha).

SOBEK, Tomáš. *Právní rozum a morální cit: hodnotové základy právního myšlení.* Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2016. 339 s. ISBN 978-80-8743-23-4.

Z periodické produkce ÚSP AV ČR vydával stejně jako v předchozím roce 2016 tři tituly, z toho jeden cizojazyčný a jeden elektronický. Časopis *„Právník“* vycházel tradičně jako měsíčník, a to již ve 155. ročníku. Dále vycházel čtvrtletní cizojazyčný časopis *„The Lawyer Quarterly“* (TLQ), dostupný na adrese www.ilaw.cas.cz/tlq, orientovaný zejména na středoevropský prostor, a on-line *„Časopis zdravotnického práva a bioetiky“* dostupný na adrese www.ilaw.cas.cz/medlawjournal. Všechny časopisy jsou z hlediska stávající politiky hodnocení výsledků vědy a výzkumu jako neimpaktované recenzované časopisy klasifikovány v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných časopisů vydávaných v České republice pod gescí Rady pro výzkum, vývoj a inovace jako odborného a poradního orgánu vlády ČR. Současně probíhá proces zařazení uvedených periodik do mezinárodních databází společenskovědních časopisů.

6. — Další odborné aktivity

V roce 2016 ÚSP AV ČR stejně jako v předchozích letech organizoval nebo spoluorganizoval řadu odborných akcí, z nichž některé již byly uvedeny v části věnované projektům Strategie AV 21. Informace o pořádaných akcích byly průběžně uveřejňovány na webových stránkách ústavu.

Z mezinárodních konferenčních aktivit lze uvést konferenci *„Akcionárske dohody a ich implikácie na riadenie obchodných spoločností“* (Shareholder agreements and their implications on the management of commercial companies) konanou ve dnech 30.—31. 3. 2016 v Kongresovém centru SAV ve Smolenicích (SR) a tradiční každoroční sympozium *„Právo — obchod — ekonomika“* (Law — Business — Economy) konané ve dnech 26.—28. 10. 2016 ve Štrbském Plese (SR). Obě tyto akce ÚSP AV ČR spolupořádal v rámci spolupráce s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích a Ústavem státu a práva SAV. Ve spolupráci s Ústavem práva a technologií Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a Ústavem práva duševného vlastníctva a informačných technológií Právnickej fakulty Trnavskej univerzity uspořádal ÚSP AV ČR dne 4. 5. 2016 Česko-Slovenské sympozium *„Průmyslové vzory a ochranné známky“* (Industrial designs and trademarks). Po určité přestávce se ÚSP AV ČR v roce 2016 opět spolupodílel ve spolupráci s Fakultou právnickou Západočeské univerzity na organizování rovněž již tradiční mezinárodní konference *„Metamorfózy práva ve střední Evropě V“* s podtitulem *„Překrásný nový svět nebo ostrov?“* (Metamorphoses of the Law in Central Europe V. Brave new world or island?), která proběhla ve dnech 8.—10. 6. 2016 rovněž již tradičně v Louckém klášteře ve Znojmě. V pozici hlavního pořadatele ÚSP AV ČR uspořádal ve spolupráci s Institutem právních věd Polské akademie věd dne 29. 9. 2016 konferenci na téma *„Aktuální otázky mezinárodní odpovědnosti“* (Topical issues of international responsibility) a dále seminář *„Enforcing the Common Values in the EU? Recent Expirience from Poland“* konaný dne 6. 12. 2016 v prostorách ústavu v Praze.

Vedle mezinárodních konferenčních aktivit byla uspořádána také řada workshopů s mezinárodní účastí, z nichž lze uvést workshop *„Proporcionalita a globální model ústavních práv“* (Proportionality and the Global Model of Constitutional Rights), který se konal dne 26. 2. 2016 (hlavní přednášející Kai Möller — an Associate Professor of Law at the London School of Economics), a seminář *„Prosazování společných hodnot v Evropské unii? Nedávné zkušenosti z Polska“* (Enforcing the common values in the EU? Recent experience from Poland), který proběhl dne 6. 12. 2016. Ve spolupráci s Institutem právních studií, Centrem sociálních věd Maďarské akademie věd jako hlavním pořadatelem byl uspořádán dne 20. 5. 2016 workshop *„Interpretace a fungování práva na zdravé životní prostředí ve střední a východní Evropě-právní a veřejně politické rámce“* (The Interpretation and Functioning of the Right to Healthy Environment within the Central and Eastern European Region — Legal and Public Policy Frames). S Právnickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně se ÚSP AV ČR podílel na organizaci odborného workshopu *„Náhrada nemajetkové újmy při usmrcení“*, který proběhl dne 10. 6. 2016 na Právnické fakultě MU (hlavní přednášející Hon.- Prof. Dr. Karl-Heinz Danzl, předseda senátu Nejvyššího soudu Rakouska). Ve spolupráci s Ústavním soudem byl uspořádán vědecký seminář na téma *„Omezování lidských práv a svobod v důsledku boje proti terorismu“* (Human rights and terrorism), který proběhl dne 23. 11. 2016 v budově Ústavního soudu ČR (hlavní přednášející prof. Eli M. Salzberger — a Law Professor at the University of Haifa, Faculty of Law, and former Dean of the faculty).

Významný počin v oblasti mezinárodní spolupráce reprezentovaly také přednášky významných zahraničních odborníků realizované na základě pozvání ÚSP AV ČR (CeLAPA), ze kterých lze uvést např. přednášku *„Ekonomický přístup k právu jako dominantní právní metodologie a její výzvy v éře digitální revoluce“* (The Economic Approach to Law as the Dominant Legal Methodology and its Challenges in the Age of the Digital Revolution) ze dne 22. 11. 2016, kterou přednesl Eli M. Salzberger — a Law Professor at the University of Haifa, Faculty of Law, and former Dean of the faculty, a přednášku *„Klimatické změny a princip spravedlnosti: Filosofický úvod”* (Climate Change Justice: A Philosophical Introduction) ze dne 15. 12. 2016, kterou přednesl Dominic Roser — Research Fellow at the Oxford Martin Programme on Human Rights for Future Generations and at the Law Faculty.

Významnou aktivitu v oblasti přípravy mladých vědeckých pracovníků představuje platforma mezinárodních doktorských videoworkshopů (PhD Videoworkshop in Law, Philosophy and Public Policy), kterou druhým rokem organizoval ÚSP AV ČR (CeLAPA) ve spolupráci s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně. Tato platforma umožňuje studentům doktorských studijních programů z různých fakult z České republiky i ze zahraničí formou přímé mezinárodní interakce prezentovat výsledky svého výzkumu a diskutovat je s kolegy studenty i vědeckými pracovníky z tuzemských i zahraničních výzkumných pracovišť, zejména z Belgie, Švédska a Portugalska. V roce 2016 proběhly dva videoworkshopy, první dne 26. 1. 2016 ve spolupráci s Global School of Law, Universidade Catolica Portuguesa, Lisbon, a druhý dne 11. 5. 2016 (koordinátorem obou byl prof. Axel Gosseries — Université catholique de Louvain).

K dalším odborným aktivitám pracovníků ÚSP AV ČR v roce 2016 náleželo i členství a práce v redakčních radách tuzemských i zahraničních vědeckých a odborných časopisů, z nichž lze uvést zejména časopisy Právník, The Lawyer Quarterly (TLQ), Časopis zdravotnického práva a bioetiky, České právo životního prostředí, Acta Universitatis Carolinae Iuridica, Správní právo, Bulletin advokacie, Právní rozhledy, Obchodněprávní revue, Právny obzor, Revue pro právo a technologie, Právní rádce.

7. — Mezinárodní spolupráce

Nedělitelnou součást hlavní činnosti ÚSP AV ČR představuje mezinárodní spolupráce. Jejím účelem a smyslem je zejména komparovat poznatky získané výzkumem v domácím právním prostředí se zkušenostmi zahraničních partnerů a podílet se na formování a výměně myšlenek, názorů a vědeckých poznatků.

ÚSP AV ČR primárně rozvíjí mezinárodní vědeckou spolupráci v rámci středoevropského prostoru s ústavy pro právní vědy Maďarské, Polské a Slovenské akademie věd. Výsledky mezinárodního výzkumu jsou prezentovány na společných konferencích, sympoziích a workshopech (některé uvedeny v předchozích částech) a publikovány ve sbornících a vědeckých časopisech, zejména v časopisech vydávaných uvedenými vědeckými institucemi.

V roce 2016 pokračovalo na institucionální bázi ve spolupráci s polským Ústavem právních

nauk Polské akademie věd (IPN PAN) řešení společného projektu *„The Polish and Czech Legal Orders in the Multipolar World: factors and dynamics of legal change“*, v jehož rámci byl uspořádán seminář *„Enforcing the Common Values in the EU? Recent Experience from Poland“*, ve spolupráci s Polským národním vědeckým centrem a Polskou akademií věd řešení mezinárodního projektu *„Území NATURA 2000 v polském, českém a slovenském právu“*, a ve spolupráci s Maďarskou akademií věd řešení tzv. Incubator projektu *„The Interpretation and Functioning of the Right to Healthy Environment within the Central and Eastern European Region — Legal and Public Policy Frames“*, v jehož rámci byl uspořádán společný workshop.

Na základě výzvy AV ČR a s podporou prostředků AV ČR určených na rozvoj spolupráce s předními vědecko-výzkumnými pracovišti v Izraeli se v roce 2016 uskutečnil pracovní pobyt několika pracovníků ÚSP AV ČR v Izraeli na univerzitách v Haifě a v Jeruzalémě. Pobyt byl zaměřený na otázky zpracování a právní ochrany osobních biometrických údajů, soudního rozhodování v otázkách bioetiky a výchovu mládeže v oblasti bioetiky. Dále byly navázány kontakty s akademickými pracovníky uvedených univerzit. Cílem je dlouhodobější spolupráce, v roce 2017 se předpokládá uspořádání přednášek a konferencí za účasti akademických pracovníků a předních odborníků z Izraele.

Součástí zahraničního působení pracovníků ÚSP AV ČR bylo i uskutečnění několika zvaných přednášek na zahraničních akcích. Uvést lze např. přednášku na téma *„Human Rights and the Environment“* přednesenou pracovnicí ústavu Dr. Müllerovou na letní škole Straniak Academy for Democracy and Human Rights, pořádané Právnickou fakultou Univerzity Montenegro, Podgorica, ve spolupráci s Universität Wien, přednášku doc. Cvrčka na téma *„Výraz „politika“ v právních textech“* přednesenou na Jesennej škole práva „Právna regulácia politiky v Európe“, pořádané Ústavem státu a práva Slovenské akademie věd, Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích a Friedrich Ebert Stiftung, a přednášku s názvem *„The Czech Gambling Market“* přednesenou dr. Hamerníkem na konferenci *„Gaming Law and Culture Conference 2016: The German Interstate Treaty on Gambling and the Single Market“*, pořádanou Leuphana Universität, Lüneburg.

Na individuálním základě se dále v roce 2016 realizovala spolupráce s Právnickou fakultou Univerzity v Innsbrucku (konference *„Healthcare in Europe — a safe haven?“*), s Max Planck Institutem pro právo sociálního zabezpečení a sociální politiku v Mnichově a s Heidelberger Gesellschaft für Völkerrecht v Heidelbergu. Jeden pracovník ústavu rovněž absolvoval několikaměsíční studijní pobyt na Soudním dvoře EU v Lucemburku.

Dva pracovníci ústavu jsou členy Komise pro rekodifikaci soukromého práva Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky. Jeden pracovník ústavu je členem Komise OSN pro mezinárodní právo a soudcem ad hoc za Českou republiku u Evropského soudu pro lidská práva.

8. — Spolupráce s vysokými školami

V souvislosti s hlavní činností ÚSP AV ČR probíhá dlouhodobě i spolupráce s vysokými školami v ČR i v zahraničí. Smyslem a účelem této spolupráce je kooperovat při realizaci právního výzkumu s vědeckými pracovníky na vysokých školách (např. v rámci řešení společných projektů), prezentovat poznatky právního výzkumu prováděného v ÚSP AV ČR na akcích pořádaných ve spolupráci s vysokými školami (konference, workshopy apod.) a zavádět tyto poznatky do výuky, a v neposlední řadě i vytvářet podmínky pro vyhledávání perspektivních zájemců o výzkum v oblasti právní vědy z řad studentů.

Na individuální bázi se pracovníci ÚSP AV ČR v roce 2016 podíleli na výuce v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů na veřejných i soukromých vysokých školách, jakož i na přípravě konceptů studijních oborů a studijních materiálů. Pracovníci ústavu jsou rovněž členy vědeckých rad všech čtyř právnických fakult v České republice. Dále v roce 2016 probíhala spolupráce na konkrétních akcích zejména s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (např. zvané přednášky zahraničních odborníků a workshopy se zahraniční účastí, které na půdě fakulty pořádala výzkumná jednotka ÚSP AV ČR CeLAPA, konference *„Lidská práva, mezikulturní perspektivy a postnárodní konstelace“*), s Fakultou právnickou Západočeské univerzity v Plzni (spolupořádání mezinárodní konference *„Metamorfózy práva ve střední Evropě V. Překrásný nový svět nebo ostrov?“*) a 1. lékařskou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (např. přednášky na témata *„Informovaný souhlas — právní a etické aspekty“* a *„Hlavní principy bioetiky, dilema, etika přístupu zdravotníků k pacientům“*).

Na institucionální bázi byly ve spolupráci s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy v roce 2016 řešeny dva projekty aplikovaného výzkumu *„Analýza možností flexibilizace pracovní doby a doby odpočinku“* a *„Analýza možnosti zavedení smírčího řízení a mediace u oblastního inspektorátu práce“* podporované Technologickou agenturou ČR. Dále pak byl podán společný standardní grantový projekt *„Ústavní soud ČR: strážce ústavy nad politikou nebo v politice?“*, který získal podporu Grantové agentury ČR a bude řešen od roku 2017.

Institucionalizovaný charakter má spolupráce ÚSP AV ČR s Právnickou fakultou Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích. Rámcová smlouva o spolupráci předpokládá výměnu vědeckých informací mezi oběma stranami, realizaci společných vědeckých projektů, zejména pořádání vědeckých akcí, a vzájemnou podporu při zvyšování vědecké kvalifikace pracovníků obou institucí. Na základě této smlouvy byla v roce 2016 zejména spolupořádána mezinárodní konference *„Akcionárske dohody a ich implikácie na riadenie obchodných společností“* a již tradiční mezinárodní sympozium *„Právo — obchod — ekonomika“*. V roce 2016 také absolvovali tři studenti doktorského studijního programu Právnické fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika stáž v ÚSP AV ČR, z toho dva v rámci programu ERASMUS+, a v prosinci 2016 zahájili v rámci tohoto programu stáž další 4 doktorandi Právnické fakulty UPJŠ.

Institucionální charakter na základě smlouvy o spolupráci uzavřené v roce 2015 má rovněž spolupráce s Právnickou fakultou Masarykovy Univerzity. Smlouva mj. předpokládá účast pracovníků ÚSP AV ČR na pedagogické činnosti fakulty, aktivity vedoucí ke zvyšování odborné a pedagogické kvalifikace pracovníků obou institucí, spolupráci při výchově doktorandů, podávání společných grantových projektů, účast akademických pracovníků fakulty na výzkumných aktivitách ústavu, spolupráci při řešení projektů, akreditaci společných doktorských studijních programů a výhledově vytvoření společného výzkumného pracoviště. Ze společných pořádaných akcí v roce 2016 lze uvést mezinárodní sympozium *„Průmyslové vzory a ochranné známky“* a odborný workshop na téma *„Náhrada nemajetkové újmy při usmrcení“*. ÚSP AV ČR se rovněž podílel na přípravě návrhu projektu *„Transitional Jurisprudence“*, jehož cílem je vytvoření společného doktorského studijního programu Právnické fakulty Masarykovy univerzity a ÚSP AV ČR. Projekt získal podporu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

V roce 2016 absolvovala na ÚSP AV ČR také jedna studentka stáž na téma *„Současná etika“* v rámci projektu AV ČR Otevřená věda. Cílem projektu je zapojit středoškolské a vysokoškolské studenty do praktického výzkumu na pracovištích AV ČR a umožnit jim získat zkušenosti z vědecké praxe, motivovat středoškolské studenty k vysokoškolskému studiu ve vědních oblastech a studenty vysokých škol k volbě vědecké profesní dráhy. Od roku 2016 byl tento projekt otevřen i pro společenské a humanitní vědy. Další vědecké stáže v projektu Otevřená věda vypsali pracovníci ústavu pro rok 2017.

9. — Spolupráce s veřejným a soukromým sektorem

Kromě spolupráce s vysokými školami spolupracuje ÚSP AV ČR rovněž s dalšími institucemi veřejného sektoru, včetně orgánů veřejné moci.

Institucionalizovaný charakter má spolupráce s Ústavním soudem ČR, a to na základě smlouvy o vědecké spolupráci, uzavřené v roce 2015. V rámci této spolupráce proběhl např. vědecký seminář na téma *„Omezování lidských práv a svobod v důsledku boje proti terorismu“* (Human rights and terrorism), na němž byl hlavním přednášejícím prof. Eli M. Salzberger z Právnické fakulty Univerzity v Haifě. Na individuální bázi působila řada pracovníků ÚSP AV ČR v roce 2016 jako členové poradních orgánů různých orgánů veřejné moci, např. Legislativní rady vlády a komisí Legislativní rady vlády, rozkladových komisí ministerstev, komise Ministerstva zdravotnictví pro problematiku odškodňování újmy na zdraví způsobené povinným očkováním, komisí Ministerstva spravedlnosti pro insolvenční právo a pro korporátní právo a Rady Ministerstva spravedlnosti pro vězeňství. Jeden pracovník ústavu je členem Rady vlády pro lidská práva. Členství a činnost v těchto orgánech poskytuje příležitost k přenášení výsledků právního výzkumu do aplikační praxe a legislativy. Dále byli dva pracovníci ústavu v roce 2016 členy hodnotícího panelu Grantové agentury České republiky a jedna pracovnice členkou oborového verifikačního hodnotícího panelu Společenské a humanitní vědy (SVHa) Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace. Pracovníci ústavu, zabývající se medicínským právem, spolupracovali rovněž s profesními organizacemi Sdružení praktických lékařů a Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost.

Významnou součástí spolupráce s veřejným sektorem je vzdělávací a přednášková činnost pracovníků ústavu. V průběhu roku 2016 uskutečnili výzkumní pracovníci ústavu např. přednášky pro Sdružení praktických lékařů a Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost na témata právního zastoupení nezletilých v praxi a řízení a sankcí ukládaných podle zákona o léčivech, vzdělávací přednášky pro Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, sérii přednášek v rámci Justiční akademie pro soudce, asistenty soudců a justiční čekatele z oblasti občanského práva. Dále lze uvést např. individuální přednášky na témata „Veřejné podpory ve sportu dle práva EU“ na Letní škole sportovního práva pořádané Právnickou fakultou Univerzity Karlovy a spolkem Common Law Society, *„Práva zvířat“* na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, *„Etické aspekty eutanazie“* pro spolek ELSA na Právnické fakultě Masarykovy univerzity a konzultace pracovníka ústavu Dr. Güttlera pro Ústavněprávní výbor Poslanecké sněmovny na téma *„Elektronická evidence tržeb a rakouská ústavněprávní judikatura“*.

Další formou spolupráce ÚSP AV ČR s veřejným i se soukromým sektorem byla v roce 2015 expertní činnost. Výstupy této činnosti jsou odborná stanoviska, která mají doktrinální povahu a nejsou právně závazná, nicméně poskytují žadatelům odborný názor na řešení určitých otázek a záležitostí, z něhož mohou vycházet při aplikaci pozitivního práva. Tato činnost má současně také nesporný vědecký přínos, neboť předmětem stanovisek a expertíz jsou zpravidla obecné právní otázky, které často ukazují na obecnější problémy práva v České republice a jeho realizace. Expertizní činnost proto často přináší i inspiraci pro badatelskou činnost a nezřídka předznamenává další spolupráci na výzkumných projektech. V roce 2016 bylo v ÚSP AV ČR vyhotoveno celkem 6 stanovisek pro žadatele z oblasti veřejného i soukromého práva k otázkám obecného zájmu, např. využití autorských děl ve školách, dopadů směrnice EU o pravidelných technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, otázek nerovnoměrného rozvržení pracovní doby v souvislosti s evidencí pracovních směn a práce přesčas a přechodu majetku státu do vlastnictví veřejné vysoké školy.

Spolupráci s veřejným sektorem realizuje ÚPS AV ČR i v rámci řešení projektů Strategie AV 21, a to v souladu s posláním této strategie, které vyjadřuje motto *„Špičkový výzkum ve veřejném zájmu“*.

Při ÚSP AV ČR rovněž působí komise pro vědecký titul „doktor věd“ v oboru právní vědy při Grémiu pro vědecký titul Vědecké rady AV ČR.

10. — Vědecké společnosti a spolupráce s jinými odbornými společnostmi

V roce 2016 poskytoval ÚSP AV ČR zázemí několika vědeckým společnostem, na jejichž fungování se podílejí výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR. Jde o Českou společnost pro mezinárodní právo, Českou společnost pro právo životního prostředí, Český národní komitét Mezinárodní akademie srovnávacího práva (International Academy of Comparative Law), Český národní komitét Mezinárodního sdružení právních věd (International Association of Legal Science, IALS) a Společnost pro právo informačních technologií.

Pracovníci ÚSP AV ČR jsou rovněž členy dalších vědeckých a odborných společností. Ze zahraničních lze uvést Mezinárodní akademii srovnávacího práva (International Academy of Comparative Law), Mezinárodní institut pro sjednocení soukromého práva (UNIDROIT), Evropskou skupinu pro mezinárodní právo soukromé (Groupe européen de droit international privé), International Law Association, UNESCO Chair in Bioethics a Mezinárodní organizaci pro legislativu (IAL), z národních např. Českou společnost sportovního práva a České sdružení pro právní a sociální filosofii. Jeden pracovník je rovněž členem řídícího výboru Francouzského ústavu pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES).

11. — Středisko vědeckých informací

Středisko vědeckých informací ÚSP AV ČR (dále „SVI“) v souladu se svým statutem specializovaného informačního střediska, jehož primárním účelem je zabezpečovat infrastrukturu vědeckému výzkumu realizovanému v ÚSP AV ČR, poskytovalo v roce 2016 potřebné zázemí pro výzkumnou činnost pracovníků ústavu. Svou činnost zaměřovalo především na zajišťování základních a specializovaných informačních potřeb pracovníků ústavu při řešení grantových a jiných projektů. Současně SVI také plnilo funkci veřejné knihovny pro odbornou veřejnost,

které poskytovalo služby prezenčního studia základní právnické literatury ve studovně, absenčních výpůjček, zpracování rešerší a kopírovací služby. SVI se dělí na sekci Knihovna a sekci Databáze.

Knihovna

Knižní fond byl průběžně doplňován jednak v závislosti na aktuálně řešených projektech, jednak s přihlédnutím k profilu SVI, tj. aby byla k dispozici základní právnická literatura v plné šíři a současně aby byly zahrnuty obory, ve kterých aktuálně probíhá výzkumná činnost pracovníků ústavu. V roce 2016 to byly zejména publikace týkající se otázek právní filozofie, svobodné vůle, etiky, zdravotnického práva, ochrany osobních údajů a ochrany životního prostředí. Fond knihovny zahrnuje nejen právnickou literaturu, ale i literaturu z dalších souvisejících oborů, jako je filozofie, historie, informační technologie, politologie a etika. Fond je přístupný přes internet, a to nejen z webových stránek ústavu, ale i prostřednictvím Souborného katalogu ČR, starší literatura, získaná do roku 1989, je k dispozici na webových stránkách knihovny v naskenované podobě a je možno v ní vyhledávat podle autorů a názvů knih. Fond knihovny čítá okolo 40 000 svazků, v roce 2016 se rozrostl o 483 publikací, z toho 194 zahraničních a 289 tuzemských. V roce 2016 knihovna odebírala nebo získávala výměnou celkem 51 titulů časopisů, z toho 37 tuzemských a 14 zahraničních.

Databáze

Pracovníci ústavu mají pro svou výzkumnou činnost k dispozici zahraniční databáze HeinOnline, Ebrary a EBSCO a vybrané zahraniční on-line časopisy z databází Dalloz, Oxford Journal-Law a Kluwer. České právnické časopisy jsou již od roku 1993 zpracovávány v článkové bibliografické databázi CLAN, ve které se excerpuje celkem 21 titulů, k 31. 12. 2016 obsahovala databáze 36860 záznamů, z nichž 1340 bylo nově vloženo v roce 2016. Databáze je využívána k rešerším nejen pro ústavní, ale především pro mimoústavní uživatele knihovny.

V databázi citací prací autorů CIT je k výše uvedenému datu již 856 záznamů citací pracovníků ústavu. Databáze ASEP, ve které se eviduje publikační činnost pracovníků pracovišť AV ČR, obsahovala ke konci roku 2016 celkem 2882 záznamů pracovníků ÚSP AV ČR, z nichž v roce 2016 přibylo 103 nových záznamů. V databázi CIT, v níž jsou vedeny údaje o citacích publikací pracovníků ústavu, bylo ke konci roku 2016 evidováno celkem 856 záznamů, z toho 124 záznamů přibylo v roce 2016.

12. — Popularizační činnost

Popularizační aktivity jsou zaměřeny na širší odbornou i laickou veřejnost, která se jejich prostřednictvím může seznámit s výzkumem realizovaným v ÚSP AV ČR a s jeho výsledky. V listopadu roku 2016 se ústav tradičně zapojil do festivalu *„Týden vědy a techniky“* pořádaného AV ČR, a to formou přednášek pro veřejnost na témata *„Etické a právní aspekty trestu smrti“*, *„Lidská práva ve sportu“* a *„Jsi vrah? Naskenujeme ti mozek… Neurověda a problémy jejího využití v právu“*. V rámci festivalu uspořádal ústav dne 10. 11. 2016 den otevřených dveří, na kterém prezentoval výsledky své výzkumné činnosti formu prezentace, výstavy publikací pracovníků ústavu a časopisů vydávaných ústavem a prohlídkou a informacemi o činnosti Střediska vědeckých informací (knihovnické služby, rešeršní činnost, databáze). Proběhly také dvě přednášky pro veřejnost na témata *„Rituály a ceremonie při pohřbech středověkých panovníků — pohřeb Karla IV.“* a *„Právní informatika“*.

Pro účely popularizace svých výzkumných aktivit zpracovali pracovníci ústavu také tři již výše uvedené popularizační brožury vydané nakladatelstvím Academia v Edici Strategie AV 21 na témata *„Symbolika a prezentace karlovského majestátu“*, *„Práva zvířat: Filozoficko-právní perspektiva“* a *„Svoboda vůle a otázka morální a trestní odpovědnosti“*.

Popularizaci výzkumné činnosti ústavu sloužily i články pracovníků ústavu v periodickém tisku a jejich vystoupení ve sdělovacích prostředcích v průběhu roku 2016. Příkladem lze uvést vystoupení pracovníků ústavu v diskusním pořadu České televize „Souvislosti Jana Pokorného“ na téma trestu smrti a články v Lidových novinách *„Nad paragrafy o ’důstojné smrti‘“* a *„Právo nechrání před zběsilým půjčováním“*.

4 — Hodnocení další a jiné činnosti

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neprováděl v roce 2016 další ani jinou činnost.

5 — Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce

V hospodaření Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. v roce 2016 nebyly zjištěny nedostatky.

V roce 2015 nebyla uložena žádná opatření k odstranění nedostatků v hospodaření Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

6 — Finanční Informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj

Výrok auditora ze dne 21. 4. 2017 byl bez výhrad. V roce 2016 nebyly čerpány žádné prostředky z rezervního fondu. Konečný stav rezervního fondu k 31. 12. 2016 byl 2493731,75 Kč.

7 — Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště

Institucionální podpora Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., byla v důsledku hodnocení činnosti ústavu za roky 2010 až 2014 pro rok 2017 navýšena za účelem prohloubení stávajícího výzkumu a orientace na témata, ve kterých ústav získává postavení vůdčí nebo přední vědecké instituce na vnitrostátní, případně středoevropské úrovni. Vědecká činnost bude pokračovat v souladu s vědeckou koncepcí Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

8 — Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neměl v roce 2016, kromě výše uvedených aktivit v oblasti pořádání akcí, řešení projektů a výzkumu v oblasti práva životního prostředí, aktivity v oblasti ochrany životního prostředí, se standardní výjimkou třídění odpadů.

9 — Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. zaměstnával v k 31. 12. 2016 celkem 61 zaměstnanců, z toho 56 s vysokoškolským vzděláním. Z celkového počtu zaměstnanců bylo zařazeno 41 zaměstnanců ve vědeckých odděleních.

Počet zaměstnanců přepočtený na plné pracovní úvazky k 31. 12. 2016 činil 38,87.

Průměrný výdělek v roce 2016 byl ve výši 32036 Kč.

V průběhu roku 2016 bylo přijato 13 nových zaměstnanců, pracovní poměr byl skončen se 3 zaměstnanci.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. umožňuje svým zaměstnancům zvyšování kvalifikace účastí na odborných školeních a v externím studiu. Dbá v této souvislosti mj. o prohlubování jazykových znalostí svých zaměstnanců, a to zejména prostřednictvím jazykových kurzů organizovaných na půdě Akademie věd ČR. Doktorandi navštěvují Kurzy základů vědecké práce v AV ČR.

10 — Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím[1]

a — počet podaných žádostí o informace: 1
b — počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
c — počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
d — popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: v roce 2016 neproběhlo soudní řízení ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a nevznikly proto žádné náklady.
e — výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
f — počet stížností podaných podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
g — další informace vztahující se k uplatňování zákona o svobodném přístupu k informacím: 0

JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
ředitel

1 — Údaje požadované podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Přílohou této výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

Diligens s.r.o.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Instituci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán veřejné výzkumné instituce.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během provádění auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Instituci, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost statutárního orgánu, rady instituce a dozorčí rady Instituce za účetní závěrku

Statutární orgán Instituce odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán Instituce povinen posoudit, zda je organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy je plánováno zrušení Instituce nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Institut veřejné kontroly v Instituci zajišťuje rada instituce, jež schvaluje výroční zprávu a účetní závěrku.

Za dohled nad účetním výkaznictvím v Instituci odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné

Ústav státu a práva AV ČR

Diligens s.r.o.

(materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Instituce relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti statutární orgán Instituce uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky statutárním orgánem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Instituce nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Instituce nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Instituce ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán, radu instituce a dozorčí radu Instituce mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Ing. Pavla Císařová, CSc.
auditor, ev. č. oprávnění 1498

DILIGENS s.r.o.
Severozápadní III. 367/32,
141 00 Praha 4 - Spořilov
ev. číslo auditorského oprávnění 196

DILIGENS s.r.o. KA ČR číslo oprávnění 196

V Praze dne 21. dubna 2017

Příloha k účetní závěrce 2016
dle vyhlášky 504/2002 Sb.

A. Popis účetní jednotky

Účetní jednotka:	Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.
Sídlo:	Národní 117/18, 116 00, Praha 1
IČ:	68378122
DIČ:	CZ68378122
Právní forma:	veřejná výzkumná instituce (v. v. i.)
Ředitel:	JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
Zástupce ředitele:	JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D.

Rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. (od 25. února 2016 převzal funkci předsedy rady JUDr. Jan Malíř, Ph.D po JUDr. Lence Vostré, Ph.D)

- **Externí členové:** prof. JUDr. Oľga Ovečková, DrSc.
  JUDr. Lenka Pítrová, CSc.
  prof. JUDr. Jozef Suchoža, DrSc.
- **Interní členové:** JUDr. Jan Malíř, Ph.D. – předseda
  JUDr. Lenka Vostrá, Ph.D.
  doc. JUDr. František Cvrček, CSc. – místopředseda
  JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
- **Tajemník:** JUDr. Michal Šejvl, Ph.D.

Dozorčí rada Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i.

- **Předseda:** PhDr. Jiří Beneš
- **Místopředsedkyně:** PhDr. Jarmila Čermáková
- **Členové:** doc. JUDr. Zdeňka Gregorová, CSc.
  JUDr. Michal Švorc
  Ing. Petr Bobák, CSc.
- **Tajemník:** JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D.

Rozvahový den:	31. 12. 2016
Účetní závěrku sestavil:	Ing. Martin Stárek

Účel vzniku:

Účelem zřízení Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti práva, přispívat k využití jeho výsledků a zajišťovat infrastrukturu výzkumu.

Předmět hlavní činnosti:

- vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky,
- získávání, zpravování a rozšiřování vědeckých a právních informací,
- vydávání vědeckých publikací a oborových periodik,
- konzultační a poradenská činnost, vědecké posudky, stanoviska a doporučení,
- mezinárodní vědecká spolupráce,
- pořádání vědeckých setkání, konferencí a seminářů vč. mezinárodních,
- zajištění infrastruktury pro výzkum.

B. Zřizovatel a vznik

Zřizovatelem Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. je Akademie věd ČR. Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. vznikl ke dni 1. 1. 2007 na základě zákona č. 351/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. Do vlastnictví Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. přešel 1. 1. 2007 tento majetek: Praha 1, Národní 117/18, parcela č. 821 spolu s budovou s číslem popisným 117, vše zapsané v KN.

C. Účetní období

- **Účetní období:** 1. 1. 2016 – 31. 12. 2016

D. Použité účetní metody a zásady účetnictví

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. zpracoval v roce 2016 účetní závěrku v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví v platném znění.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

Údaje v této účetní závěrce jsou vyjádřeny v tisících korunách českých (tis. Kč).

- **Způsoby zpracování účetních záznamů**

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. využívá pro zpracování finančního účetnictví informačně ekonomický systém iFis společnosti BBM spol. s r. o.; IČ: 407 55 592 se sídlem: Kocínova 138/5; 397 01, Písek a pro zpracování mzdového účetnictví mzdový systém Elanor Global společnosti Elanor spol. s r. o.; IČ: 158 87 219 se sídlem: Kodaňská 1441/46, 100 00, Praha 10.

- **Způsoby a místa úschovy účetních záznamů**

Účetní záznamy Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. jsou zálohovány v elektronické verzi na základě Servisní smlouvy uzavřené se Střediskem společných činností AV ČR, v. v. i., současně Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. uschovává účetní záznamy v tištěné podobě, které archivuje v souladu se zákonem o účetnictví v platném znění.

1. Způsoby oceňování použité pro položky aktiv a závazků

Hmotný a nehmotný majetek se oceňuje pořizovacími cenami, v případě bezúplatného nabytí reprodukčními pořizovacími cenami.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neeviduje žádný majetek vytvořený vlastní činností ani žádné podíly, cenné papíry, deriváty, zásoby a zvířata.

Peněžní prostředky, ceniny, pohledávky a závazky se oceňují jmenovitými hodnotami.

2. Způsoby oceňování a odpisování, pokud je jejich znalost významná pro posouzení finanční, majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, odchylky od účetních metod podle § 7 odst. 5 zákona s uvedením vlivu na majetek a závazky, na finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky. Způsob tvorby a výše opravných položek a rezerv za uzavírané účetní období

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. odpisuje metodou lineárních rovnoměrných účetních odpisů. Výše odpisu je stanovena vnitřní směrnicí. Nakoupený dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávky. Majetek se začíná odepisovat v měsíci následujícím po měsíci, ve kterém byl majetek zaveden do účetnictví. Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. v roce 2016 netvořil opravné položky ani rezervy.

3. Způsoby oceňování použité při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu

Nakoupená cizí měna se přepočítává na českou měnu platným kurzem peněžního ústavu, u které byl nákup či prodej uskutečněn.

Pohledávky a závazky vyjádřené v cizí měně se přepočítávají na českou měnu k okamžiku uskutečnění účetního případu denním kurzem ČNB a k 31. 12. 2016 bylo nutné provést jejich přepočet.

4. Způsoby stanovení reálné hodnoty příslušného majetku a závazků podle zákona

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. nevlastní cenné papíry ani deriváty.

E. Způsoby použití oceňovacího modelu a technik při ocenění reálno hodnotou

Finanční majetek Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neeviduje.

F. Výše a povaha jednotlivých položek výnosů a nákladů, které jsou mimořádné svým objemem nebo původem

Ústav státu a práva v roce 2016 obdržel pojistná plnění ve výši 36.300,- Kč jako náhradu za mimořádnou škodu.

G. Názvu, sídle a právní formě každé účetní jednotky, v níž je účetní jednotka společníkem s neomezeným ručením

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. není společníkem s neomezeným ručením v jiné účetní jednotce.

H. Položky dlouhodobého majetku

1. Zůstatky na začátku a konci účetního období, přírůstky a úbytky během účetního období

Název			v tis. Kč			
			stav	přírůstky	úbytky	stav
			1.1.2016	rok 2016	rok 2016	k 31.12.2016
Dlouhodobý nehm. majetek			266	0	0	266
Dlouhodobý hmotný majetek			11 827	97		11 924
Dlouhodobý finanční majetek			0	0	0	0
Celkem			12 093	97	0	12 190

2. Výše opravných položek a oprávek na začátku a na konci účetního období, jejich zvýšení či snížení během účetního období

Název	v tis. Kč			
	stav	přírůstky	úbytky	stav
	1.1.2016	rok 2016	rok 2016	k 31.12.2016
Oprávky k DNM	-266	0	0	-266
Oprávky k DHM	-9 061	-697		-9 758
Oprávky k DFM	0	0	0	0
Celkem	-9 327	-697	0	-10 024

3. Výše úroků, pokud účetní jednotka rozhodla, že jsou součástí ocenění majetku

Úroky nejsou součástí oceněného majetku.

I. Informace o celkové odměně přijaté auditorem za povinný audit roční účetní závěrky a celkové odměně přijaté auditorem za jiné ověřovací služby, za daňové poradenství a jiné neauditorské služby

V nákladech roku 2016 je evidována částka 51 tis. Kč za auditorské služby.

J. Název jiných účetních jednotek, v nichž účetní jednotka sama nebo prostřednictvím třetí osoby jednající jejím jménem a na její účet drží podíl, tento podíl může být i v podobě držených akcií, s uvedením výše tohoto podílu, u akcií s uvedením počtu, jmenovité hodnoty, popřípadě počtu kusových akcií, a druhu těchto akcií, jakož i výše základního kapitálu, vlastního jmění, fondů a zisku nebo ztráty této jiné účetní jednotky za minulé účetní období.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. nedrží žádný podíl v jakékoliv podobě.

K. Přehled splatných dluhů pojistného na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, přehled splatných dluhů veřejného zdravotního pojištění a evidované daňové nedoplatky u místně příslušných finančních a celních orgánů s uvedením částek, datem vzniku a splatnosti.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neviduje žádný takový splatný dluh. V účetnictví jsou předepsány pouze odvody na pojistném a daních za prosincové mzdy 2016, odvody DPH za 4. kvartál 2016 a daň silniční. Všechny tyto částky byly v lednu 2017 uhrazeny.

L. Počet a jmenovitá hodnota akcií nebo podílů, nebo nemají-li jmenovitou hodnotu informace o jejich ocenění.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. v roce 2016 neevidoval žádné akcie či podíly.

M. Částky dluhů, které vznikly v daném účetním období a u kterých zbytková doba splatnosti k rozvahovému dni přesahuje pět let, jakož i o výši všech dluhů účetní jednotky, krytých zárukou danou touto účetní jednotkou, s uvedením povahy a formy záruky; tyto informace se uvádějí odděleně pro položku každého věřitele podle struktury rozvah.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neviduje žádné takové dluhy.

N. Celková výši finančních nebo jiných dluhů, které nejsou obsaženy v rozvaze.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neviduje žádné takové dluhy.

O. Výsledek hospodaření v členění na hlavní a hospodářskou činnost a pro účely daně z příjmů.

Výsledek hospodaření v roce 2016 činil 20 354,26 Kč za hlavní činnost. Vedlejší a hospodářskou činnost Ústav státu a práva nevykonává.

P. Průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců podle zákona upravujícího státní statistickou službu a souvisejících zvláštních právních předpisů v členění podle kategorií, jakož i o osobních nákladech za účetní období v členění podle výkazu zisku a ztráty u položek „A.III.10. Mzdové náklady“ až „A.III.14. Ostatní sociální náklady“, údaje o počtu a postavení zaměstnanců, pokud jsou zároveň členy řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v roce byl k 31. 12. 2016 celkem 61 zaměstnanců, v přepočteném počtu 38,87 zaměstnanců.

Osobní náklady	23 394
- z toho mzdové náklady	17 218
- z toho zákonné sociální pojištění	5 337
- z toho ostatní sociální pojištění	0
- z toho zákonné sociální náklady	596
- z toho ostatní sociální náklady	243

Q. výše stanovených odměn a funkčních požitků za účetní období členům řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou, z titulu jejich funkce, jakož i o výše vzniklých nebo smluvně sjednaných dluhů ohledně požitků bývalých členů těchto orgánů s uvedením celkové výše pro každou kategorii členů.

V roce 2016 byly stanoveny a vyplaceny odměny členům Dozorčí rady a Rady ústavu 107 tis. Kč.

R. Účasti členů řídicích, kontrolních nebo jiných orgánů účetní jednotky určených statutem, stanovami nebo jinou zřizovací listinou a jejich rodinných příslušníků v osobách, s nimiž účetní jednotka uzavřela za vykazované účetní období obchodní smlouvy nebo jiné smluvní vztahy.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., neuzavřel v roce 2016 žádnou obchodní smlouvu nebo jiné smluvní vztahy s institucemi v souladu s tímto bodem.

S. Výše záloh, závdavků a úvěrů poskytnutých členům orgánů uvedeným v písmenu q) s uvedením úrokové sazby, hlavních podmínek a případně proplacených částkách, o dluzích přijatých na jejich účet jako určitý druh záruky s uvedením celkové výše pro každou kategorii členů.

Zálohy, závdavky a úvěry nebyly členům orgánů uvedeným v písmenu q) poskytnuty.

T. Způsob zjištění základu daně z příjmů, použitých daňových úlevách a způsobech užití prostředků v běžném účetním období získaných z daňových úlev v předcházejících zdaňovacích obdobích, v členění za jednotlivá zdaňovací období podle požadavku zákona upravujícího daně z příjmů.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., dlouhodobě spolupracuje s daňovým poradcem Ing. Pavlem Kriegsmanem, který zajišťuje zpracování daňového přiznání pro rok 2016. Při zajištění daňového základu je postupováno v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb., zákon o dani z příjmu ve znění pozdějších předpisů a dle § 20 tohoto zákona jsou uplatňovány položky snižující základ daně.

U. Každé významné položce z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty, u které je uvedení podstatné pro hodnocení finanční a majetkové situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, pokud tyto informace nevyplývají přímo ani nepřímo z rozvahy a výkazu zisku a ztráty; u významných položek aktiv se uvedou též jejich přírůstky a úbytky a zvlášť o významných položkách, které jsou v rozvaze a výkazu zisku a ztráty zahrnuty nebo kompenzovány s jinými položkami a v rozvaze a výkazu zisku a ztráty nejsou samostatně vykázány, například rozpis dlouhodobých úvěrů, včetně úrokových sazeb, a popis zajištění úvěrů, přijaté dotace na provoz nebo na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku ze státního rozpočtu, rozpočtu územních samosprávných celků nebo ze státních fondů, s uvedením výše dotací a jejich zdrojů.

Přijaté dotace	Částka (v tis. Kč)
Akademie věd ČR	20 678
Grantová angentura	2 303
Technologická agentura	1 223
Ministerstvo kultury	1 592
Celkem	25 796

V. Přehled o přijatých a poskytnutých darech, dárcích a příjemcích těchto darů, jde-li o významné položky, nebo pokud to vyžaduje zvláštní právní předpis.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. přijal v roce 2016 dar v částce 40 tis Kč na pořádání vědecké konference.

W. Přehled o veřejných sbírkách podle zákona upravujícího veřejné sbírky, s uvedením účelu a výši vybraných částek.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. v roce 2016 nepořádal veřejné sbírky.

X. Způsob vypořádání výsledku hospodaření z předcházejících účetních období, zejména rozdělení zisku.

Výsledek hospodaření v roce 2015, zisk 171.020,81 Kč, byl převeden do rezervního fondu.

Y. Individuální produkční kvóta, individuální limit prémiových práv a jiných obdobných kvótách a limity, o kterých účetní jednotka neúčtovala na rozvahových ani výsledkových účtech, protože náklady na získání informace o jejich reprodukční pořizovací ceně převýšily její významnost.

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. o individuálních ani žádných jiných kvótách nebo limitech neúčtuje.

V Praze dne 21. 4. 2017

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA AV ČR, v. v. i.
116 00 Praha 1 - Nové Město
Národní 18

.....

JUDr. Ján Matejka, Ph.D
ředitel

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Rozvaha k 31. 12. 2016

(v tis. Kč)
sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Název účetní jednotky:
Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Národní 117/18, 116 00 Praha 1
IČ: 68378122

		Název	SÚ	Čís. řád	Stav	
					Stav k 1. 1. 2016	Stav k 31. 12. 2016
A		**Dlouhodobý majetek celkem**			**2 766**	**2 166**
I.		**Dlouhodobý nehmotný majetek celkem**	**1**	**1**	**266**	**266**
	1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	2	0	0
	2.	Software	013	3	0	0
	3.	Ocenitelná práva	014	4	0	0
	4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5	0	0
	5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	6	266	266
	6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	7	0	0
	7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	8	0	0
II.		**Dlouhodobý hmotný majetek celkem**	**02+03**	**9**	**11 827**	**11 924**
	1.	Pozemky	031	10	347	346
	2.	Umělecká díla, předměty, sbírky	032	11	0	0
	3.	Stavby	021	12	5 813	5 910
	4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	022	13	4 758	4 759
	5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025	14	0	0
	6.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	026	15	0	0
	7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	16	909	909
	8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	17	0	0
	9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	18	0	0
	10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	19	0	0
III.		**Dlouhodobý finanční majetek celkem**	**6**	**20**	**0**	**0**
	1.	Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	061	21	0	0
	2.	Podíly – podstatný vliv	062	22	0	0
	3.	Dluhové cenné papíry	063	23	0	0
	4.	Zápůjčky organizačním složkám	066	24	0	0
	5.	Ostatní dlouhodobé zápůjčky	067	25	0	0
	6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	26	0	0

		Název	SÚ	Čís. řád	Stav	
					Stav k 1. 1. 2016	Stav k 31. 12. 2016
IV.		**Oprávky k dlouhodobému majetku celkem**	**07–08**	**28**	**-9 327**	**-10 024**
	1.	Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	072	29	0	0
	2.	Oprávky k softwaru	073	30	0	0
	3.	Oprávky k ocenitelným právům	074	31	0	0
	4.	Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	078	32	0	0
	5.	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	079	33	-266	-266
	6.	Oprávky ke stavbám	081	34	-4 958	-5 075
	7.	Oprávky k samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movitých věcí	082	35	-3 194	-3 774
	8.	Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	085	36	0	0
	9.	Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	086	37	0	0
	10.	Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	088	38	-909	-909
	11.	Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	089	39	0	0
B.		**Krátkodobý majetek celkem**		**40**	**6 735**	**7 463**
I.		**Zásoby celkem**	**11–13**	**41**	**527**	**532**
	1.	Materiál na skladě	112	42	0	0
	2.	Materiál na cestě	111,119	43	0	0
	3.	Nedokončená výroba	121	44	0	0
	4.	Polotovary vlastní výroby	122	45	0	0
	5.	Výrobky	123	46	527	532
	6.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	124	47	0	0
	7.	Zboží na skladě a v prodejnách	132	48	0	0
	8.	Zboží na cestě	131,139	49	0	0
	9.	Poskytnuté zálohy na zásoby		50	0	0
II.		**Pohledávky celkem**	**31–39**	**51**	**993**	**1 825**
	1.	Odběratelé	311	52	821	1 240
	2.	Směnky k inkasu	312	53	0	0
	3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry	313	54	0	0
	4.	Poskytnuté provozní zálohy	314	55	449	535
	5.	Ostatní pohledávky	316	56	0	32
	6.	Pohledávky z a zaměstnanci	335	57	2	-5
	7.	Pohledávky z institucemi sociálního zabezpečení a VZP	336	58	0	0
	8.	Daň z příjmů	341	59	0	0
	9.	Ostatní přímé daně	342	60	0	0
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	61	0	0
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	62	0	0
	12.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	346	63	0	0

		Název	SÚ	Čís. řád	Stav	
					Stav k 1. 1. 2016	Stav k 31. 12. 2016
	13.	Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem orgánů ÚSC	x	64	0	0
	14.	Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti	358	65	0	0
	15.	Pohledávky z pevných termínových operací	373	66	0	0
	16.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	375	67	0	0
	17.	Jiné pohledávky	378	68	0	5
	18.	Dohadné účty aktivní	388	69	94	391
	19.	Opravná položka k pohledávkám	391	70	-373	-373
III.		**Krátkodobý finanční majetek celkem**	**21–26**	**71**	**4 936**	**4 869**
	1.	Peněžní prostředky v pokladně	211	72	15	13
	2.	Ceniny	212	73	32	183
	3.	Peněžní prostředky na účtech	221	74	4 889	4 673
	4.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	75	0	0
	5.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	76	0	0
	6.	Ostatní cenné papíry	254	78	0	0
	7.	Peníze na cestě	262	79	0	0
IV.		**Jiná aktiva celkem**	**38**	**81**	**279**	**237**
	1.	Náklady příštích období	381	82	266	237
	2.	Příjmy příštích období	385	83	13	0
A+B		**Aktiva celkem**		**85**	**9 501**	**9 629**

A		**Vlastní zdroje celkem**		**86**	**6 589**	**6 424**
I.		**Jmění celkem**	**90–92**	**87**	**6 418**	**6 404**
	1.	Vlastní jmění	901	88	2 766	2 166
	2.	Fondy	91	89	3 652	4 238
	3.	Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	921	90	0	0
II.		**Výsledek hospodaření celkem**	**93–96**	**91**	**171**	**20**
	1.	Účet výsledku hospodaření	963	92	171	20
	2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	931	93	0	0
	3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	932	94	0	0
B.		**Cizí zdroje celkem**		**95**	**2 912**	**3 205**
I.		**Rezervy celkem**	**94**	**96**	**0**	**0**
	1.	Rezervy	941	97	0	0
II.		**Dlouhodobé závazky celkem**	**38, 95**	**98**	**0**	**0**
	1.	Dlouhodobé úvěry	951	99	0	0
	2.	Vydané dluhopisy	953	100	0	0
	3.	Závazky z pronájmu	954	101	0	0
	4.	Přijaté dlouhodobé zálohy	952	102	0	0
	5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	x	103	0	0

		Název	SÚ	Čís. řád	Stav	Stav
					Stav k 1. 1. 2016	Stav k 31. 12. 2016
	6.	Dohadné účty pasivní		104	0	0
	7.	Ostatní dlouhodobé závazky	958	105	0	0
III.		**Krátkodobé závazky celkem**	**28, 32–38**	**106**	**2 692**	**3 021**
	1.	Dodavatelé	321	107	483	108
	2.	Směnky k úhradě	322	108	0	0
	3.	Přijaté zálohy	324	109	6	0
	4.	Ostatní závazky	325	110	0	0
	5.	Zaměstnanci	331	111	937	1 385
	6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	333	112	56	7
	7.	Závazky k institucím sociálního zabezpečení a VZP	336	113	512	636
	8.	Daň z příjmů	341	114	0	0
	9.	Ostatní přímé daně	342	115	158	263
	10.	Daň z přidané hodnoty	343	116	297	179
	11.	Ostatní daně a poplatky	345	117	2	4
	12.	Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	347	118	1	1
	13.	Závazky ze vztahu k rozpočtu ÚSC	x	119	0	0
	14.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	367	120	0	0
	15.	Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti	368	121	0	0
	16.	Závazky z pevných termínových operací a opcí	373	122	0	0
	17.	Jiné závazky	379	123	11	38
	18.	Krátkodobé úvěry	231	124	0	0
	19.	Eskontní úvěry	282	125	0	0
	20.	Vydané krátkodobé dluhopisy	283	126	0	0
	21.	Vlastní dluhopisy	284	127	0	0
	22.	Dohadné účty pasivní	389	128	229	400
	23.	Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	289	129	0	0
IV.		**Jiná pasiva celkem**	**38**	**130**	**220**	**184**
	1.	Výdaje příštích období	383	131	84	40
	2.	Výnosy příštích období	384	132	136	144
A+B		**Pasiva celkem**		**134**	**9 501**	**9 629**

Předmět činnosti: Datum sestavení: 21. 4. 2017

Vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky, získávání, zpracování a rozšiřování vědeckých právních informací, vydávání vědeckých publikací a oborových periodik, konzultační a poradenská činnost, vědecké posudky, stanoviska a doporučení, mezinárodní vědecká spolupráce, pořádání vědeckých setkání, konferencí a seminářů vč. mezinárodních a zajištění infrastruktury pro výzkum.

Rozvahový den: 31. 12. 2016 Odesláno dne: 21. 4. 2017

Ing. Martin Stárek
sestavil

JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
odpovědná osoba

otisk razítka

Zřizovatel: Akademie věd ČR

Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2016

(v tis. Kč)
sestavena dle vyhl. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Název účetní jednotky:
Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

Sídlo: Národní 117/18, 116 00 Praha 1
IČ: 68378122

	Název ukazatele	SÚ	čís. řád	Činnost	
				hlavní 1	hospodářská 2
A.	**Náklady**		**1**	**30 444**	**0**
I.	**Spotřebované nákupy celkem**	**50+51**	**2**	**5 939**	**0**
1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných látek	501, 502, 503	3	1 886	0
2.	Prodané zboží	504	4	0	0
3.	Opravy a udržování	511	5	388	0
4.	Náklady na cestovné	512	6	533	0
5.	Náklady na reprezentaci	513	7	107	0
6.	Ostatní služby	518,514	8	3 025	0
II.	**Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace**	**56+57**	**9**	**-5**	**0**
7.	Změna stavu zásob vůastní činnosti	56	10	-5	0
8.	Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	571, 572	11	0	0
9.	Aktivazce dlouhodobého majetku	573, 574	12	0	0
III.	**Osobní náklady**	**52**	**13**	**23 394**	**0**
10.	Mzdové náklady	521,523	14	17 218	0
11.	Zákonné sociální pojištění	524	15	5 337	0
12.	Ostatní sociální pojištění	525	16	0	0
13.	Zákonné sociální náklady	527	17	596	0
14.	Ostatní sociální náklady	528	18	243	0
IV.	**Daně a poplatky**	**53**	**19**	**70**	**0**
15.	Daně a poplatky	53	20	70	0
V.	**Ostatní náklady**	**54**	**21**	**349**	**0**
16.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	541, 542	22	0	0
17.	Odpis nedobytné pohledávky	543	23	0	0
18.	Nákladové úroky	544	24	0	0
19.	Kurzové ztráty	545	25	9	0
20.	Dary	546	26	0	0
21.	Manka a škody	548	27	0	0
22.	Jiné ostatní náklady	547, 549	28	340	0

		Název ukazatele	SÚ	čís. řád	Činnost	
					hlavní 1	hospodářská 2
VI.		**Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opr.položek celkem**	**55**	**29**	**697**	**0**
	23.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	30	697	0
	24.	Prodaný dlouhodobý majetek	552	31	0	0
	25.	Prodané cenné papíry a podíly	553	32	0	0
	26.	Prodaný materiál	554	33	0	0
	27.	Tvorba a použití rezerv a opravných položek	556, 559	34	0	0
VII.		**Poskytnuté příspěvky**	**58**	**38**	**0**	**0**
	28.	Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	581	39	0	0
VIII.		**Daň z příjmů**	**59**	**40**	**0**	**0**
	29.	Daň z příjmů	59	41	0	0
B.		**Výnosy**		**1**	**30 464**	**0**
I.		**Provozní dotace**	**69**	**2**	**25 796**	**0**
	1.	Provozní dotace	691	3	25 796	0
II.		**Přijaté příspěvky**	**68**	**6**	**0**	**0**
	2.	Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami		7	0	0
	3.	Přijaté příspěvky (dary)	681	8	0	0
	4.	Přijaté členské příspěvky	682	9	0	0
III.		**Tržby za vlastní výkony a za zboží**	**60**	**11**	**708**	**0**
IV.		**Ostatní výnosy**	**64**	**16**	**3 960**	**0**
	5.	Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	641, 642	17	0	0
	6.	Platby za odepsané pohledávky	643	18	0	0
	7.	Výnosové úroky	644	19	0	0
	8.	Kurzové zisky	645	20	0	0
	9.	Zúčtování fondů	648	21	392	0
	10.	Jiné ostatní výnosy	649	22	3 568	0
V.		**Tržby z prodeje majetku**	**65**	**24**	**0**	**0**
	11.	Tržby z prodeje DNM a DHM	651	25	0	0
	12.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	653	26	0	0
	13.	Třžby z prodeje materiálu	654	27	0	0
	14.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	655	28	0	0
	15.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	657	29	0	0
C.		**Výsledek hospodaření před zdaněním**		**38**	**20**	**0**
D.		**Výsledek hospodaření po zdanění**		**40**	**20**	**0**

Předmět činnosti:

Vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky, získávání, zpracování a rozšiřování vědeckých právních informací, vydávání vědeckých publikací a oborových periodik, konzultační a poradenská činnost, vědecké posudky, stanoviska a doporučení, mezinárodní vědecká spolupráce, pořádání vědeckých setkání, konferencí a seminářů vč. mezinárodních a zajištění infrastruktury pro výzkum.

Datum sestavení: 21. 4. 2017

Rozvahový den: 31. 12. 2016

Odesláno dne: 21. 4. 2017

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA AV ČR, v. v. i. 116 00 Praha 1 - Nové Město Národní 18

Ing. Martin Stárek
sestavil

JUDr. Ján Matejka, Ph.D. otisk razítka
odpovědná osoba

Výroční zpráva
o činnosti
a hospodaření
za rok 2016

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.
Národní 18, 116 00
Praha 1 — Nové Město
T +420 221 990 711 (ústředna)
ilaw@ilaw.cas.cz
www.ilaw.cas.cz
Grafický design: Symbiont

© 2017 Praha
Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

ŪSP